

แผนปฏิบัติการ (Action Plan)

ในการส่งเสริม ค้ำครอง และพัฒนาแรงงานนอกระบบ

แรงงานสูงอายุ และแรงงานพิการ จังหวัดลำพูน ปี พ.ศ.2563
ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ

พ.ศ.2560 – 2564

สำนักงานแรงงานจังหวัดลำพูน

ศูนย์ราชการกระทรวงแรงงานจังหวัดลำพูน

ต.บ้านกลาง อ.เมือง ลำพูน 51000

โทรศัพท์/โทรสาร (053)525615-6

www.lamphun.mol.go.th

คำนำ

กระทรวงแรงงาน ได้มอบหมายสำนักงานแรงงานจังหวัดลำพูน เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานด้านการส่งเสริม การคุ้มครอง และการพัฒนาแรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานพิการ โดยมีกรอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ภายใต้ยุทธศาสตร์สำคัญ 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ยุทธศาสตร์ที่ 1: เสริมสร้างหลักประกันทางสังคม และขยายความคุ้มครองให้ทั่วถึง ยุทธศาสตร์ที่ 2 : เสริมสร้างสมรรถนะแรงงานนอกระบบเพื่อการทำงาน และยุทธศาสตร์ที่ 3 : เพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ เพื่อให้แรงงานนอกระบบมีความมั่นคงทางรายได้ ได้รับการคุ้มครองทางสังคมอย่างทั่วถึง นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน

แผนปฏิบัติ Action Plan ในการส่งเสริม คุ้มครอง และพัฒนาแรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานพิการ จังหวัดลำพูน ปี พ.ศ. 2563 ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2560-2564 จัดทำขึ้นจากความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงานจังหวัดลำพูน สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำพูน สำนักงานเกษตรจังหวัดลำพูน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำพูน เป็นต้น

สำนักงานแรงงานจังหวัดลำพูน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริม คุ้มครอง และพัฒนาแรงงานนอกระบบ แรงงานผู้สูงอายุ และแรงงานพิการของจังหวัดลำพูนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป

สำนักงานแรงงานจังหวัดลำพูน

ธันวาคม 2562

สารบัญ

คำนำ	หน้า
ส่วนที่ 1 ข้อมูลระดับจังหวัด	
1) ข้อมูลของจังหวัด	1
2) สถานการณ์ด้านแรงงานของจังหวัด	7
3) สถานการณ์ด้านแรงงานนอกระบบของจังหวัด	12
4) สถานการณ์แรงงานผู้สูงอายุของจังหวัด	22
5) สถานการณ์แรงงานคนพิการของจังหวัด	25
6) นโยบายกระทรวงแรงงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	29
7) ตัวแบบ (Model) การให้ความช่วยเหลือแรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานคนพิการ	30
ส่วนที่ 2 แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ในการส่งเสริม ค้ำครอง และพัฒนาแรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานพิการ จังหวัดลำพูนปี พ.ศ. 2563 ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2560 – 2564	31
1) ยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างหลักประกันทางสังคมและขยายความคุ้มครองให้ทั่วถึง	32
2) ยุทธศาสตร์ที่ 2 เสริมสร้างสมรรถนะแรงงานนอกระบบเพื่อการทำงาน	33
3) ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ	35

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดลำพูน	2
ตารางที่ 2 สถานศึกษาและจำนวนนักเรียน/นักศึกษาในจังหวัดลำพูน จำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา 2562	3
ตารางที่ 3 อัตราบุคลากรทางการแพทย์ที่สำคัญ ปีงบประมาณ 2560	4
ตารางที่ 4 ประชากรจังหวัดลำพูน จำแนกตามเพศ	4
ตารางที่ 5 เครื่องชี้ด้านอุปทาน Supply Side	5
ตารางที่ 6 ประชากรจังหวัดลำพูนจำแนกตามเพศและสถานภาพแรงงาน	7
ตารางที่ 7 ตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจังหวัดลำพูน	8
ตารางที่ 8 แรงงานต่างด้าวถูกกฎหมาย จำแนกตามประเภทการได้รับอนุญาต	9
ตารางที่ 9 การเดินทางของแรงงานที่ได้รับอนุมัติให้เดินทางไปทำงานต่างประเทศ	10
ตารางที่ 10 ภูมิภาคที่แรงงานในจังหวัดขออนุมัติเดินทางไปทำงานต่างประเทศ	10
ตารางที่ 11 สถานประกอบการในกองทุนประกันสังคม และกองทุนเงินทดแทนจังหวัดลำพูน	11
ตารางที่ 12 แรงงานนอกระบบที่มีงานทำ จำแนกรายอุตสาหกรรมของจังหวัดลำพูน	16
ตารางที่ 13 แรงงานในระบบและนอกระบบ จำแนกตามอาชีพและเพศ พ.ศ. 2561	17
ตารางที่ 14 แรงงานในระบบและนอกระบบ จำแนกตามกลุ่มอาชีพและเพศ พ.ศ. 2561	18
ตารางที่ 15 แรงงานนอกระบบ จำแนกตามระดับการศึกษาและเพศ พ.ศ. 2561	19
ตารางที่ 16 แรงงานนอกระบบ จำแนกตามชั่วโมงทำงานต่อสัปดาห์และเพศ พ.ศ. 2561	19
ตารางที่ 17 แรงงานนอกระบบ จำแนกตามการได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงาน และเพศ พ.ศ. 2561	20
ตารางที่ 18 แรงงานนอกระบบ จำแนกตามปัญหาจากการทำงานและเพศ พ.ศ. 2561	20
ตารางที่ 19 แรงงานนอกระบบ จำแนกตามปัญหาจากความไม่ปลอดภัยในการทำงาน และเพศ พ.ศ. 2561	21
ตารางที่ 20 แรงงานนอกระบบ จำแนกตามปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน และเพศ พ.ศ. 2561	21
ตารางที่ 21 การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2554 – 2565	23
ตารางที่ 22 จังหวัดที่มีร้อยละผู้สูงอายุสูงสุดเป็น 5 อันดับแรกของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2562	24
ตารางที่ 23 ประมาณการดัชนีการสูงวัยของจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2558 – 2573	24
ตารางที่ 24 จังหวัดที่มีร้อยละของชนพิการสูงสุดเป็น 10 อันดับแรกของประเทศไทย ปี 2561	25
ตารางที่ 25 ประเภทความพิการของชนพิการจังหวัดลำพูน	26
ตารางที่ 26 เขตพื้นที่อาศัยของชนพิการจังหวัดลำพูน	26
ตารางที่ 27 สาเหตุความพิการของชนพิการจังหวัดลำพูน	27
ตารางที่ 28 ช่วงอายุและประเภทความพิการ ของชนพิการจังหวัดลำพูน	27
ตารางที่ 29 ระดับการศึกษาของชนพิการจังหวัดลำพูน	28
ตารางที่ 30 สถิติการปฏิบัติตามกฎหมายของสถานประกอบการเอกชนจังหวัดลำพูน ปี 2562	29

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 โครงสร้างอุตสาหกรรมจังหวัดลำพูน	6
ภาพที่ 2 ผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน	6
ภาพที่ 3 นักลงทุนต่างชาติในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน	6
ภาพที่ 4 ร้อยละของแรงงานนอกระบบ จำแนกตามระดับการศึกษา พ.ศ. 2561	18
ภาพที่ 5 อาชีพของคนพิการจังหวัดลำพูน	28

1. ข้อมูลของจังหวัด

จังหวัดลำพูน ได้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดลำพูน พ.ศ.2561-2564 เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดให้เป็นไปตามเป้าหมายของจังหวัดลำพูน โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์จังหวัดลำพูน และกำหนดประเด็นการพัฒนาจังหวัดลำพูน ดังนี้

วิสัยทัศน์ “**เมืองแห่งความสุข บนความพอเพียง**”

นิยามวิสัยทัศน์ “เมืองแห่งความสุข บนความพอเพียง” หมายถึง “**ประชาชนในจังหวัดลำพูนมีความสุขจากคุณภาพชีวิตและอยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ดี**” ซึ่งตัวชี้วัดวิสัยทัศน์ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ (1) ตัวชี้วัดความสุข และ(2) ตัวชี้วัดความพอเพียง โดยการวัดความสุขของประชาชนในจังหวัดจากคุณภาพชีวิต อ้างอิงตัวชี้วัดที่ปรับปรุงจากดัชนีคุณภาพชีวิตของคณะกรรมการอำนวยการงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน พช. (2558) ซึ่งสามารถใช้ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และข้อมูลพื้นฐาน และได้นำเอาแนวคิดคุณภาพชีวิต (quality of life) ของ OECD (The Organization for Co-operation and Development มาปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทเฉพาะของจังหวัดลำพูน โดยแบ่งออกเป็น 5 หมวด ดังนี้

- (1) ความจำเป็นขั้นพื้นฐาน
- (2) การพัฒนาทุนมนุษย์
- (3) การเติบโตและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ
- (4) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (5) คุณธรรมและความสามัคคีของคนในสังคม

พันธกิจ : ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาจังหวัดลำพูน ปี พ.ศ.2561 – 2564 มีพันธกิจ 6 ด้าน ดังนี้

- (1) ส่งเสริม ยกระดับ และ พัฒนาขีดความสามารถในจังหวัดลำพูน ด้วยนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์
- (2) สร้างมูลค่าเพิ่ม ให้สินค้าเกษตรด้วยมาตรฐานความปลอดภัย อย่างปราดเปรื่อง
- (3) สร้างมูลค่าเพิ่มและกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวในจังหวัดลำพูน บนฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน
- (4) ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในจังหวัดลำพูน อย่างเท่าเทียม
- (5) อนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุล
- (6) พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ยกระดับสรรถนะของบุคลากรให้มีคุณภาพบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงาน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อยกระดับ

ความสามารถในการแข่งขันของจังหวัด

เป้าประสงค์

1. การเติบโตของรายได้ของครัวเรือน (household income) และการจ้างงาน (employment) ที่เกิดจากการพัฒนาสินค้าเกษตรด้วยความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม
2. การเติบโตของรายได้ของครัวเรือน (household income) และการจ้างงาน (employment) ที่เกิดจากการพัฒนาสินค้าเกษตรที่ได้รับการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยและเทคโนโลยี
3. การเติบโตของรายได้ของครัวเรือน (household income) และการจ้างงาน (employment) ที่เกิดจากการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์วัฒนธรรม
4. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกช่วงวัย (ปฐมวัย แรงงาน ผู้สูงอายุ และ ผู้ด้อยโอกาส)
5. เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัดลำพูน มี 5 ประเด็น ดังนี้

- 1) เมืองหัตถนวัตกรรม สร้างสรรค์ (Creative Craft Innopolis)
- 2) เมืองเกษตรสีเขียว (Green Agricultural City)
- 3) เมื่อจุดหมายปลายทางแห่งการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์วัฒนธรรม (Cultural Experience Destination)
- 4) เมืองแห่งคุณภาพชีวิต (Quality of Life)
- 5) เมืองนิเวศน์ (Eco - Town)

1.1 ข้อมูลทั่วไปจังหวัดลำพูน

เขตการปกครอง : จังหวัดลำพูน แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 8 อำเภอ 51 ตำบล 575 หมู่บ้าน, 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด, 1 เทศบาลเมือง, 38 เทศบาลตำบล, และ 18 องค์การบริหารส่วนตำบล ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดลำพูน

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลเมือง/ ตำบล	อบต.	ชุมชน
1. อำเภอเมืองลำพูน (รวมเทศบาลเมืองลำพูน/เทศบาลตำบล)	15	159	14	2	17
2. อำเภอป่าซาง	9	89	4	4	-
3. อำเภอบ้านโฮ่ง	5	62	2	4	-
4. อำเภอแม่ทา	6	71	7	1	-
5. อำเภอลี้	8	99	7	3	-
6. อำเภอทุ่งหัวช้าง	3	35	1	3	-
7. อำเภอบ้านธิ	2	36	1	1	-
8. อำเภอเวียงหนองล่อง	3	24	3	-	-
รวม	51	575	39	18	17

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดลำพูน , 2562

ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษาจังหวัดลำพูน : จังหวัดลำพูนมีสถานศึกษาจำนวน 380 แห่ง มีนักเรียน นักศึกษาในจังหวัดทั้งสิ้น 65,344 คน ตารางที่ 2 นอกจากนี้ ยังมีการศึกษานอกระบบ โดยสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำพูน (กศน.) ประกอบด้วย ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ 8 แห่ง ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอเมืองลำพูน 1 แห่ง ห้องสมุดประชาชนประจำอำเภอ 8 แห่ง ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนประจำตำบล 8 แห่ง ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” 15 แห่ง มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 4,554 คน มีจำนวนครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาทั้งสิ้น 151 คน (ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดลำพูน (ข้อมูล ณ เดือน 30 สิงหาคม 2560)

ตารางที่ 2 สถานศึกษาและจำนวนนักเรียน/นักศึกษาในจังหวัดลำพูน จำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา 2560

ที่	สังกัด	สถานศึกษา	นักเรียน/ นักศึกษา	ห้องเรียน	ครู/ อาจารย์
1	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	245	34,840	2,248	2,252
	1.1 สนง.เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูนเขต 1	136	11,344	1,077	785
	1.2 สนง.เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2	95	10,924	772	696
	1.3 สนง.เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 35	15	12,572	399	771
	สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สศศ.)	2	1,088	24	138
	1.4 ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด			-	57
	1.5 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 26			24	81
2	อาชีวศึกษา (สอศ.)	6	6,601	264	316
	2.1 วิทยาลัยเทคนิคลำพูน		2,758	100	132
	2.2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลำพูน		534	17	34
	2.3 วิทยาลัยการอาชีพป่าซาง		1,447	49	34
	2.4 วิทยาลัยการอาชีพบ้านโฮ้ง		417	18	19
	2.5 วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครูลำพูนภาคเหนือ		908	62	78
	2.6 วิทยาลัยเทคโนโลยีชินรัตน์รัตนลำพูน		537	18	19
3	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (สป.)	99	15,689	394	771
	3.1 กศน.	74	5,054	-	108
	3.2 เอกชน	25	10,635	394	663
4	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)	1	700	-	-
	4.1 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน				
5	สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (สพช.)	10	1,260	63	111
6	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	17	5166	221	311
	รวม	380	65,344	3,214	3,866

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2560)

การบริการสาธารณสุข

ในปี 2560 มีสถานบริการสาธารณสุขภาครัฐบาล แบ่งเป็นโรงพยาบาลทั่วไป 1 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน 7 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 71 แห่ง สถานบริการสาธารณสุขชุมชน 2 แห่ง และศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล 1 แห่ง นอกจากนี้ยังมีสถานบริการสาธารณสุขเอกชน แบ่งเป็นโรงพยาบาล 1 แห่ง คลินิกเวชกรรม 47 แห่ง สถานพยาบาลผดุงครรภ์ 66 แห่ง เวชกรรมโบราณ 7 แห่ง เทคนิคการแพทย์ 6 แห่ง คลินิกทันตกรรม 17 แห่ง การแพทย์แผนไทย 2 แห่ง โดยมีจำนวนหน้าที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของจังหวัดลำพูน ตารางที่ 3

ตารางที่ 3 อัตราบุคลากรทางการแพทย์ที่สำคัญ ปีงบประมาณ 2560

ที่	บุคลากรที่สำคัญ	พ.ศ. 2560 (มิ.ย.60)	
		จำนวน	อัตราส่วนต่อประชากร
1	แพทย์	127	1:3197
2	ทันตแพทย์	47	1:8638
3	เภสัชกร	78	1:5205
4	พยาบาลวิชาชีพ	839	1:484
5	เจ้าหน้าที่ รพ.สต.	284	1:1430
รวม		1,375	

ที่มา : รายงานประจำปี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน

1.2 โครงสร้างประชากร กำลังแรงงานของจังหวัดลำพูน

กำลังแรงงาน การมีงานทำ และการว่างงานของจังหวัด ข้อมูลจากการสำรวจภาวะการมีงานทำงานของประชากร (Labour Force Survey) จากสำนักงานสถิติจังหวัดลำพูน พบว่า จังหวัดลำพูน มีประชากรจำนวนทั้งสิ้น 403,226 คน แยกเป็นเพศชาย 194,458 คน เพศหญิง 208,768 คน มีประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป 356,938 คน แยกเป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน 259,320 คน และผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน 97,618 คน มีอัตราการว่างงาน 0.20 ตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ประชากรจังหวัดลำพูน จำแนกตามเพศจังหวัดลำพูน

สถานภาพแรงงาน	ไตรมาส 3/2562		
	ชาย	หญิง	รวม
ประชากรจังหวัดลำพูน	194,458	208,768	403,226
ผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไป	171,450	185,488	356,938
1.กำลังแรงงานรวม	136,425	122,895	259,320
1.1 กำลังแรงงานปัจจุบัน	136,425	122,895	259,320
- ผู้มีงานทำ	136,425	122,367	258,792
- ผู้ว่างงาน	-	528	528
1.2 กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	-	-	-
2. ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	35,025	62,593	97,618
- ทำงานบ้าน	268	23,123	23,391
- เรียนหนังสือ	9,359	10,916	20,275
- อื่น ๆ	25,398	28,554	53,952
ร้อยละของการว่างงาน	-	0.20	0.20
อัตราการว่างงาน	-	0.42	0.20

ที่มา: สำนักงานสถิติจังหวัดลำพูน , 2562

1.3 โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดลำพูน ประกอบด้วย ภาคอุตสาหกรรมมีสัดส่วนร้อยละ 48.0 รองลงมาได้แก่ ภาคบริการ ร้อยละ 28.1 และภาคการเกษตรกรรมร้อยละ 23.9 (รายงานภาวะเศรษฐกิจการคลังจังหวัดลำพูน ฉบับที่ 7/2562 สำนักงานคลังจังหวัดลำพูน,2562) ตารางที่ 5

ตารางที่ 5 : เครื่องชี้ด้านอุปทาน(Supply Side)

เครื่องชี้ด้านอุปทาน (Supply Side) (สัดส่วนต่อ GPP)	ปี 2561	ปี2562					
		Q1	Q2	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	YTD
ดัชนีผลผลิตภาคเกษตรกรรม (%yoy) โครงสร้างสัดส่วน 23.9%)	31.2 ^r	-7.5	-1.2 ^r	-11.5 ^r	7.1 ^r	-14.7	-6.5
ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรม (%yoy) โครงสร้างสัดส่วน 48.0%)	1.8	3.9	2.6 ^r	2.0 ^r	0.4 ^r	-4.6	1.0
ดัชนีผลผลิตภาคบริการ (%yoy) โครงสร้าง สัดส่วน 28.1%)	8.9	12.8 ^r	-9.0 ^r	-14.4 ^r	-0.8 ^r	-20.0	-1.3

หมายเหตุ r หมายถึง revised หรือการปรับปรุงข้อมูลย้อนหลัง

(ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดลำพูน,2562)

1.4 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP)

- ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดลำพูน ประจำปี พ.ศ.2560 ณ ราคา ประจำปี มีมูลค่า 77,851 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 6,393 ล้านบาท จัดอยู่ในลำดับที่ 35 ของประเทศ เป็นลำดับที่ 6 ของ 17 จังหวัดภาคเหนือ และเป็นลำดับที่ 2 ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ 1

- ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP per capiti) 191,567 บาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 16,078 บาท จัดเป็นลำดับที่ 20 ของประเทศ และเป็นอันดับ 1 ของ 17 จังหวัดภาคเหนือ

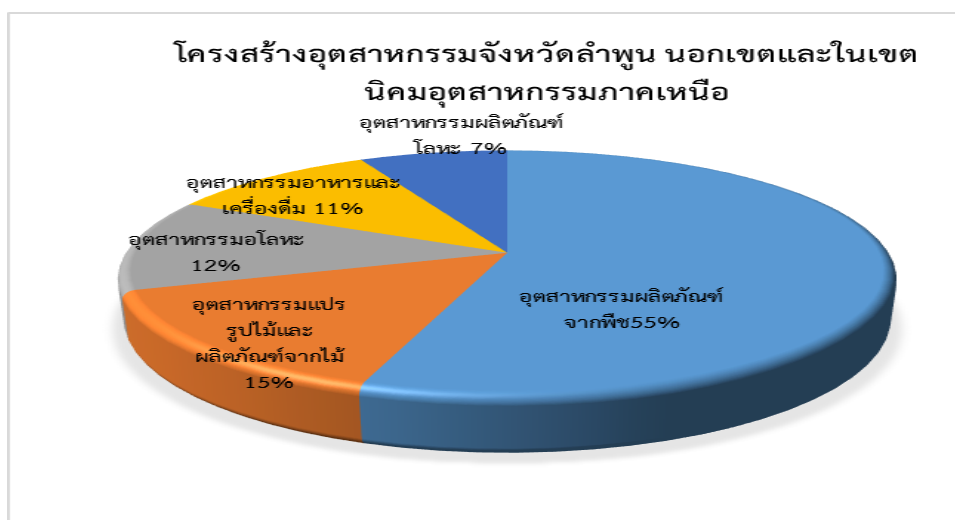
1.5 จำนวนสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดลำพูน

จังหวัดลำพูน มีสถานประกอบกิจการ จำนวน 2,328 แห่ง มีลูกจ้างรวม 81,945 คน จำแนกเป็นชาย 37,412 คน เป็นหญิง 44,533 คน แยกเป็น

- สถานประกอบการที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จำนวน 64 แห่ง ลูกจ้างรวม 39,916 คน
- สถานประกอบกิจการที่อยู่ในสวนอุตสาหกรรมสหพัฒนา จำนวน 18 แห่ง ลูกจ้าง 9,592 คน
- สถานประกอบกิจการอื่นๆ จำนวน 2,246 แห่ง ลูกจ้าง 32,437 คน

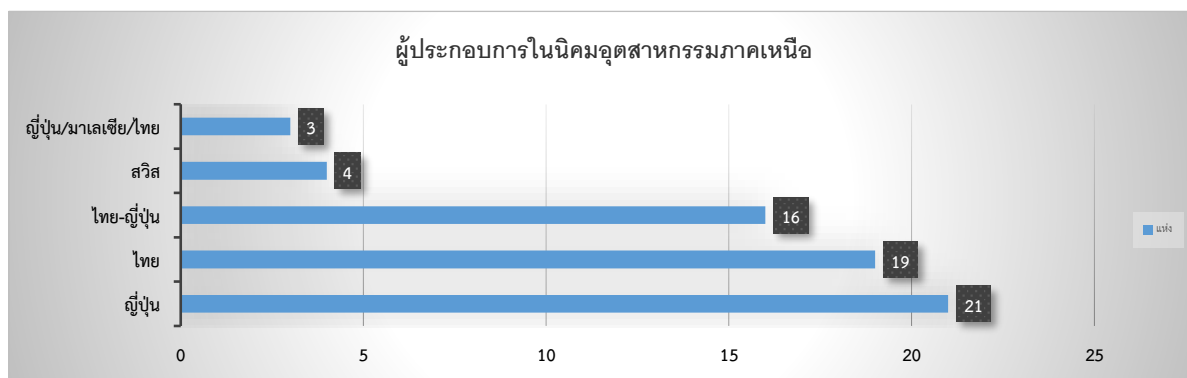
สำหรับโครงสร้างอุตสาหกรรมทั้งนอกเขตและในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ พบว่า อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากพืช มีสัดส่วนการลงทุนของจำนวนโรงงานมากที่สุด ร้อยละ 35.91 รองลงมา อุตสาหกรรมแปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ ร้อยละ 7.84 อุตสาหกรรมโลหะ อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ ร้อยละ 7.84, 6.81 และ 4.74 ตามลำดับ (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลำพูน กรมโรงงานอุตสาหกรรม และสำนักงานนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ,2562) ภาพที่ 1

ภาพที่ 1 : โครงสร้างอุตสาหกรรมจังหวัดลำพูน

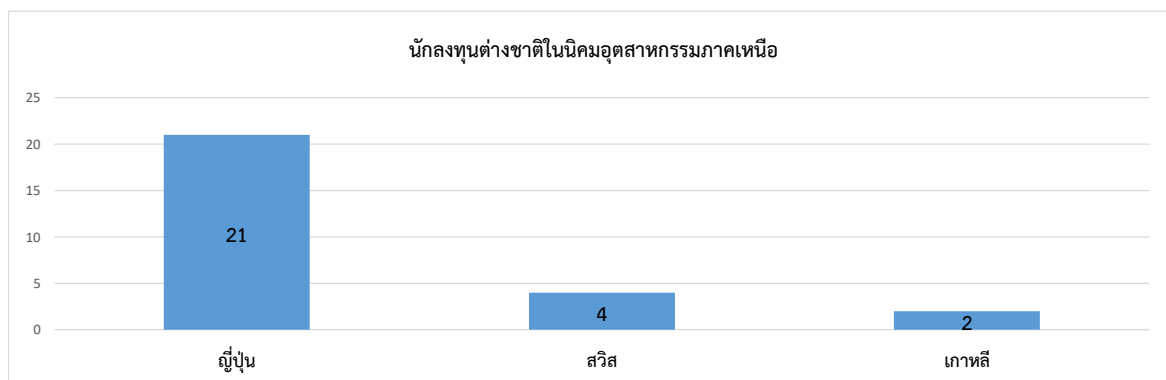

สถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ส่วนใหญ่เป็นของนักลงทุนสัญชาติญี่ปุ่น ร้อยละ 25.30 รองลงมาสัญชาติไทย ร้อยละ 22.89 และสัญชาติไทย-ญี่ปุ่น ร้อยละ 19.27 แผนภูมิภาพที่ 2 หากพิจารณาจากนักลงทุนต่างชาติ พบว่า สัญชาติญี่ปุ่นมากที่สุด ร้อยละ 55.26 ซึ่งเป็นประเภทกิจการผลิต/ประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ รองลงมาได้แก่ สัญชาติสวิส ร้อยละ 10.52 และสัญชาติเกาหลี ร้อยละ 5.26 (ทำเนียบผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ, สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ,2562) ภาพที่ 3

ภาพที่ 2 : ผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือจังหวัดลำพูน

ภาพที่ 3 : นักลงทุนต่างชาติในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือจังหวัดลำพูน

2. สถานการณ์ด้านแรงงานของจังหวัด

2.1 ประชากรและกำลังแรงงาน

จังหวัดลำพูน มีจำนวนประชากร 403,226 คน แยกเป็นเพศชาย 194,458 คน หญิง 208,768 คน เป็นผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 356,938 คน แยกเป็นเพศชาย 171,450 คน เพศหญิง 185,488 คน แยกเป็น (1) ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 259,320 ประกอบด้วย ผู้มีงานทำ 258,792 คน ผู้ว่างงาน 528 คน และ(2) ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน 97,618 คน ประกอบด้วย ทำงานบ้าน 23,391 คน เรียนหนังสือ 20,275 คน และอื่นๆ 53,952 ตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ประชากรจังหวัดลำพูน จำแนกตามเพศ และสถานภาพแรงงาน

สถานภาพแรงงาน	ไตรมาส 3/2561			ไตรมาส 3/2562		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ประชากรจังหวัดลำพูน	196,184	209,734	405,918	194,458	208,768	403,226
ผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไป	171,395	185,278	356,673	171,450	185,488	356,938
1. กำลังแรงงานรวม	133,570	123,174	256,744	136,425	122,895	259,320
1.1 กำลังแรงงานปัจจุบัน	133,570	123,174	256,744	136,425	122,895	259,320
- ผู้มีงานทำ	132,712	122,629	255,342	136,425	122,367	258,792
- ผู้ว่างงาน	858	544	1,402	-	528	528
1.2 กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	-	-	-	-	-	-
2. ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	37,825	62,105	99,929	35,025	62,593	97,618
- ทำงานบ้าน	800	27,581	28,382	268	23,123	23,391
- เรียนหนังสือ	11,198	8,243	19,440	9,359	10,916	20,275
- อื่น ๆ	25,827	26,280	52,107	25,398	28,554	53,952
ร้อยละของการว่างงาน	0.33	0.21	0.54	-	0.20	0.20
อัตราการว่างงาน	0.64	0.44	0.54	-	0.42	0.20

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดลำพูน (ข้อมูล ณ ไตรมาส 3/2562)

2.2 การมีงานทำ

ผู้มีงานทำในจังหวัดลำพูน จำนวน 258,792 คน หรือร้อยละ 99.80 ทำงานในภาคเกษตร 87,568 คน ร้อยละ 33.84 ส่วนผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรม มีจำนวน 171,224 คน ร้อยละ 66.16 โดยกลุ่มนอกภาคเกษตรกรรมจะทำงานในอุตสาหกรรมการผลิตมากที่สุด 67,639 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50 รองลงมา อุตสาหกรรมบริการขายส่งและขายปลีก 37,136 คน (ร้อยละ 21.69) ก่อสร้าง 17,667 คน ร้อยละ 10.32 และที่พักแรม และบริการด้านอาหาร 14,414 คน ร้อยละ 8.42 สำหรับผู้มีงานทำส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำกว่า ประถมศึกษา 57,184 คน ร้อยละ 22.10

2.3 การว่างงาน

ไตรมาส 3/2562 จังหวัดลำพูน มีอัตราการว่างงาน 0.20 พบว่า ลดลง 0.34 จากไตรมาส 3/2561

2.4 การบริการจัดหางานในประเทศ

นายจ้าง/สถานประกอบการ ได้แจ้งตำแหน่งงานว่าง จำนวน 241 อัตรา มีผู้สมัครงาน จำนวน 169 คน และบรรจุนาน จำนวน 180 คน จากภาวะตลาดแรงงาน ในไตรมาสนี้ พบว่า มีความต้องการด้านแรงงาน ลดลงร้อยละ 50.31 การสมัครงาน ลดลงร้อยละ 64.04 และการบรรจุ ลดลงร้อยละ 61.04 ส่วนตำแหน่งงานว่าง ตามระดับการศึกษาที่ต้องการสูงสุด คือ ระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า มีความต้องการ 96 อัตรา ร้อยละ 39.83 รองลงมา ระดับมัธยมศึกษา มีความต้องการ 56 อัตรา ร้อยละ 23.24 และระดับปวช./ปวส., และอนุปริญญา มีความต้องการ 62 อัตรา ร้อยละ 25.73 ตามลำดับ สำหรับอาชีพที่มีการบรรจุนานที่สุด คือ อาชีพงานพื้นฐานสูงสุด 169 คน ร้อยละ 93.89 และอุตสาหกรรมที่มีตำแหน่งงานว่างมากที่สุด คือ การผลิต 184 อัตรา ร้อยละ 76.35

2.5 ความต้องการแรงงานในจังหวัด

ภารกิจการส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ เป็นภารกิจหลักของกระทรวงแรงงาน ซึ่งดำเนินการโดยสำนักงานจัดหางานจังหวัดลำพูน ส่งเสริมการมีงานทำในรูปแบบการจัดหางานมีทั้งการหางานในประเทศ และต่างประเทศ โดยการจัดหางานในจังหวัดลำพูน ในช่วงไตรมาส 3 (กรกฎาคม - กันยายน 2562) มีตำแหน่งงานว่างที่แจ้งสำนักงานจังหวัดลำพูน 241 อัตรา ซึ่งมีสัดส่วนที่ลดลงจากไตรมาสที่แล้ว ร้อยละ 50.31 ในส่วนของผู้ลงทะเบียนสมัครงาน ไตรมาสนี้ พบว่า มี 169 คน ลดลงร้อยละ 64.04 ขณะที่ได้รับการบรรจุนาน มีจำนวน 180 คน ลดลงร้อยละ 61.04 ตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุนานจังหวัดลำพูน

ไตรมาส	ตำแหน่งงานว่าง				ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน			บรรจุนาน		
	(อัตรา)				(คน)			(คน)		
	ชาย	หญิง	ไม่ระบุ	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
3/2561	35	31	312	378	145	298	443	83	185	268
4/2561	202	79	725	1,006	355	301	656	249	205	454
1/2562	103	43	629	775	161	292	453	213	252	465
2/2562	49	13	423	485	163	307	470	153	309	462
3/2562	37	8	196	241	34	135	169	38	142	180

ที่มา : รายงานสถานการณ์ด้านแรงงานจังหวัดลำพูน ไตรมาส 3/2562

2.6 แรงงานต่างด้าว

สถิติคนต่างด้าว จำนวนคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือทั่วราชอาณาจักร จำนวน 12,208 คน จำแนกเป็นกลุ่มต่างๆ ดังนี้

1. คนต่างด้าวมาตรา 59 คือ คนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองซึ่งมิใช่เพื่อการท่องเที่ยวหรือการเดินทางผ่านราชอาณาจักร โดยแบ่งได้ดังนี้

- **ประเภททั่วไป** คือ คนต่างด้าวที่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร หรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง โดยมีใบได้รับอนุญาตให้เข้ามาในฐานะนักท่องเที่ยว หรือผู้เดินทางผ่าน และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จำนวน 372 คน คิดเป็นร้อยละ 3.05

- **ประเภทพิสูจน์สัญชาติ** ได้แก่ คนต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชาที่หลบหนีเข้าเมือง ได้รับผ่อนผันให้ทำงานและอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2561 ได้ผ่านการพิสูจน์สัญชาติและปรับสถานะ การเข้าเมืองถูกกฎหมายเรียบร้อยแล้ว จำนวน 9,502 คน คิดเป็นร้อยละ 77.83

- **ประเภทนำเข้าตาม MOU** ได้แก่ คนต่างด้าวสัญชาติเมียนมา ลาว และกัมพูชา ที่เข้ามาทำงานตามความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลประเทศต้นทาง จำนวน 470 คน คิดเป็นร้อยละ 3.85

2. คนต่างด้าวมาตรา 62 ได้แก่ คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน กฎหมายปิโตรเลียม หรือกฎหมายอื่น ๆ จำนวน 358 คน คิดเป็นร้อยละ 2.93

3. คนต่างด้าวมาตรา 63 ประเภทชนกลุ่มน้อย ได้แก่ คนต่างด้าวที่ไม่ได้รับสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติและกระทรวงมหาดไทยได้ออกเอกสารเพื่อขอพิสูจน์สถานะยื่นขอใบอนุญาตทำงาน จำนวน 1,506 คน คิดเป็นร้อยละ 12.34

ตารางที่ 8 แรงงานต่างด้าวถูกกฎหมายจำแนกตามประเภทการได้รับอนุญาต

ประเภทการได้รับอนุญาต	(คน)
1. ประเภทส่งเสริมการลงทุนและกฎหมายอื่นๆ	358
2. ประเภททั่วไป	372
3. คนต่างด้าวภายใต้การควบคุมของกระทรวงมหาดไทย	1,506
4. แรงงานที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติ (สัญชาติเมียนมา)	9,433
5. แรงงานที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติ (สัญชาติลาว)	25
6. แรงงานที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติ (สัญชาติกัมพูชา)	44
7. แรงงานนำเข้าสัญชาติ (เมียนมา ลาว กัมพูชา)	470
รวม	12,208

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดลำพูน, กรกฎาคม 2562

2.7 แรงงานไทยไปทำงานในต่างประเทศ

แรงงานจังหวัดลำพูนที่ได้รับอนุญาตให้ไปทำงานต่างประเทศ ไตรมาส 3 ปี 2562 พบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น 103 คน หากพิจารณาตามวิธีการเดินทาง พบว่า ส่วนใหญ่ประเภทไปโดยประเภท Re-Entry คือ กลับไปทำงานอีกครั้งหนึ่งโดยการต่ออายุสัญญา 50 คน (ร้อยละ 48.54) รองลงมา เป็นนายจ้างพาไปฝึกงาน 44 คน (ร้อยละ 42.72) และนายจ้างพาไปทำงาน 7 คน (ร้อยละ 6.80) ตารางที่ 9

ตารางที่ 9 การเดินทางของแรงงานที่ได้รับอนุมัติให้เดินทางไปทำงานต่างประเทศ

วิธีการเดินทาง	Q2/2562	Q3/2562
บริษัทจัดหางานจัดส่ง	-	-
Re-Entry	95	50
เดินทางด้วยตนเอง	-	2
นายจ้างพาไปฝึกงาน	26	44
นายจ้างพาไปทำงาน	8	7
กรมการจัดหางานจัดส่ง	-	-
รวม	129	103

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดลำพูน, 2562

2.8 การอนุญาตให้ไปทำงานต่างประเทศ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับไตรมาสที่แล้ว พบว่า ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ไปทำงานต่างประเทศ ในภาพรวมไตรมาสนี้ลดลงจากไตรมาสที่แล้ว ร้อยละ 20.16 โดยวิธี Re-Entry และนายจ้างพาไปทำงาน ซึ่งมีสัดส่วนลดลง ขณะที่เดินทางด้วยวิธีนายจ้างพาไปฝึกงาน และเดินทางด้วยตนเอง มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น

แรงงานไทยเดินทางไปทำงานตามที่ได้รับอนุญาตในไตรมาส 3 ปี 2562 ส่วนใหญ่ไปทำงานในภูมิภาคเอเชีย ได้แก่ มาเลเซีย ญี่ปุ่น ไต้หวัน เกาหลีใต้ และปากีสถาน จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 95.15 ของแรงงานไทยที่ทำงานต่างประเทศทั้งหมด รองลงมา ตะวันออกกลาง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.94 และภูมิภาคอื่นๆ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.91 ตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ภูมิภาคที่แรงงานในจังหวัดลำพูน ขออนุมัติเดินทางไปทำงานต่างประเทศ

ภูมิภาค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เอเชีย	98	95.15
ตะวันออกกลาง	2	1.94
แอฟริกา	-	-
ภูมิภาคอื่นๆ	3	2.91

ที่มา:สำนักงานจัดหางานจังหวัดลำพูน , 2562

2.9 การประกันสังคม กองทุนประกันสังคม

ภารกิจด้านการประกันสังคมเป็นอีกภารกิจ โดยสำนักงานประกันสังคมจังหวัดลำพูน มีหน้าที่ต้องดูแลผู้ใช้แรงงาน เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีหลักประกันชีวิตที่มั่นคงเมื่อยามแก่ชราอีกด้วย ข้อมูล ณ กันยายน 2562 พบว่า มีสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคมทั้งสิ้น 2,969 แห่ง สำหรับผู้ประกันตน ม. 33 มีจำนวนทั้งสิ้น 82,520 คน สำหรับแรงงานนอกระบบที่ได้รับความคุ้มครองจากกองทุนประกันสังคม (ม.39 ม.40) มีจำนวน 56,383 คน ร้อยละ 40.67 เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน ร้อยละ 0.62 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากสำนักงานประกันสังคมเพิ่มความคุ้มครองมาตรา 40 เพื่อจูงใจแรงงานนอกระบบให้เข้าระบบมากยิ่งขึ้น มีทั้งเพิ่มสิทธิประโยชน์โดยไม่เพิ่มเงินสมทบ และเพิ่มทางเลือกใหม่ โดยเพิ่มความคุ้มครอง และเพิ่มเงินสมทบ รวมทั้งมาตรการคืนสิทธิให้กับผู้ประกันตนมาตรา 39 ที่ขาดส่งเงินติดต่อกัน 3 เดือน จนถูกตัดสิทธิประโยชน์ไป โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 20 เมษายน 2561 ถึง 19 เมษายน 2562 ตารางที่ 11

ตารางที่ 11 สถานประกอบการในกองทุนประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทนจังหวัดลำพูน

เดือน	กองทุนประกันสังคม							กองทุนเงินทดแทน			
	จำนวนสถานประกอบการ(แห่ง)			จำนวนผู้ประกันตน (ราย)				จำนวนนายจ้าง(ราย)			จำนวนลูกจ้าง
	สำนักงานใหญ่	สาขา	รวม	ม.33	ม.39	ม.40	รวม	สำนักงานใหญ่	สาขา	รวม	
ก.ค.	2,567	394	2,961	82,310	16,931	38,902	138,143	2,581	395	2,976	82,369
ส.ค.	2,565	397	2,962	82,596	16,945	39,092	138,633	2,577	398	2,975	82,612
ก.ย.	2,569	400	2,969	82,520	17,030	39,353	138,633	2,583	401	2,984	82,446

ที่มา : สำนักงานประกันสังคมจังหวัดลำพูน ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2562

2.10 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดลำพูน

อัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดลำพูน ในปี 2562 มีอัตราค่าจ้างวันละ 310 บาท ตามประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ 9) ลงวันที่ 30 มกราคม 2561 มีผลบังคับ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2561

3. สถานการณ์ด้านแรงงานนอกระบบของจังหวัด

นิยาม “แรงงานนอกระบบ”

คำนิยามของ “แรงงานนอกระบบ” เกิดขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ.2536 ในการประชุมนานาชาติ 15 th International Conference of Labour Statisticians (ICLS) ในครั้งนั้นถูกจำกัดความให้หมายถึง “แรงงานที่ประกอบอาชีพเจ้าของกิจการ(Self-employed) หรือเป็นลูกจ้างของสถานประกอบการที่จัดอยู่ในเศรษฐกิจนอกระบบ หรือเป็นแรงงานที่ช่วยเหลือกิจการของครอบครัว หรือลูกจ้างในสถานประกอบการที่จัดอยู่ในภาคเศรษฐกิจในระบบแต่ไม่ได้รับการคุ้มครองทางสังคม หรือคนทำงานบ้าน”

สำหรับประเทศไทย นิยามของ “แรงงานนอกระบบ” ถูกกำหนดไว้หลากหลายโดยองค์กรและหน่วยงานต่างๆ ซึ่งจะมีความหมายครอบคลุมแรงงานในลักษณะใดนั้นขึ้นอยู่กับภารกิจของหน่วยงานที่เป็นผู้กำหนดคำนิยาม

กระทรวงแรงงาน กำหนดคำนิยาม “แรงงานนอกระบบ” ในแผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ (พ.ศ.2560-2564) หมายถึง ผู้มีงานทำที่ไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานหรือกฎหมายประกันสังคม มาตรา 33 (เป็นลูกจ้างที่มีนายจ้าง) โดยนิยาม “ผู้มีงานทำ” หมายถึง ผู้มีงานทำที่มีอายุ 15 ปี ขึ้นไป และนิยาม “ไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานหรือกฎหมายประกันสังคม” หมายถึง ไม่ได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎหมายประกันสังคม

ที่มา : แผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ.2560-2564,สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน, กระทรวงแรงงาน

3.1 ภาพรวมแรงงานนอกระบบของประเทศไทย ปี พ.ศ.2562

แรงงานนอกระบบเป็นแรงงานส่วนใหญ่ของประเทศ ที่มีส่วนสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่ได้รับการคุ้มครอง และการส่งเสริมระบบสวัสดิการทางสังคมต่างๆ ทั้งในด้านสุขภาพและหลักประกันความมั่นคงในชีวิตไม่ทัดเทียมแรงงานในระบบ แม้ภาครัฐมีการขยายการคุ้มครองตามมาตรา 40 ของสำนักงานประกันสังคมสนับสนุน สวัสดิการการออมในกองทุนการออมแห่งชาติของกระทรวงการคลัง การให้บริการสุขภาพตามสิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าของสำนักงานปลัดประกันสุขภาพแห่งชาติ รวมถึงสวัสดิการอื่นๆ ที่หลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน แต่การเข้าถึงความคุ้มครองและหลักประกันทางสังคมเหล่านี้ ยังไม่ครอบคลุมในหลายพื้นที่ ด้วยแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีสภาพการทำงานและการจ้างงานที่ไม่แน่นอน รวมทั้งสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยและการทำงานไม่เอื้อต่อการติดต่อกับหน่วยงานราชการหรือนายจ้าง แรงงานนอกระบบจึงต้องเผชิญกับปัญหาทางด้านสุขภาพ และสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย มีรายได้ที่ไม่แน่นอนและต่อเนื่อง ส่งผลให้คุณภาพชีวิตและประสิทธิภาพการทำงานของแรงงานระบบไทยยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร

จากผลการสำรวจแรงงานระบบ 2562 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี 2562 มีผู้มีงานทำทั้งหมด 37.5 ล้านคน พบว่า เป็นแรงงานนอกระบบหรือผู้มีงานทำที่ไม่ได้รับความคุ้มครองหรือไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำนอกร้อยละ 54.3 และอีกร้อยละ 45.7 เป็นผู้ทำงานที่ไม่ได้รับความคุ้มครองหรือไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำนอกร้อยละ 45.7 เป็นผู้ทำงานที่ไม่ได้รับความคุ้มครองหรือไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำนอกร้อยละ 45.7

1. ลักษณะทั่วไป

1.1 จำนวนผู้มีงานทำที่เป็นแรงงานในระบบ และนอกระบบ : ผลการสำรวจพบว่าจากผู้มีงานทำทั้งหมด 37.5 ล้านคนเป็นแรงงานนอกระบบ 20.4 ล้านคน หรือร้อยละ 54.3 (ชายร้อยละ 55.7 หญิงร้อยละ 44.3) และเป็นแรงงานในระบบ 17.1 ล้านคน หรือร้อยละ 45.7 (ชายร้อยละ 53.2 หญิงร้อยละ 46.8)

1.2 กลุ่มอายุของแรงงานนอกระบบ : เมื่อพิจารณาแรงงานนอกระบบตามกลุ่มอายุ พบว่า กลุ่มอายุ 25-59 ปี ซึ่งเป็นประชากรที่อยู่ในวัยทำงานมีจำนวนมากที่สุด 15.01 ล้านคน หรือร้อยละ 73.8 รองลงมา เป็น กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป เป็นวัยชราที่ยังสามารถทำงานได้ 3.73 ล้านคน หรือร้อยละ 18.3 และกลุ่มอายุ 15-25 ปี เป็นประชากร ที่อยู่ในวัยเยาวชน 1.61 ล้านคน หรือร้อยละ 7.9

1.3 ระดับการศึกษาที่สำเร็จของแรงงานนอกระบบ : สำหรับระดับการศึกษาที่สำเร็จของแรงงานนอกระบบ ส่วนใหญ่เป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่เกินระดับประถมศึกษาร้อยละ 58.3 (ระดับประถมศึกษาร้อยละ 27.5 ต่ำกว่าประถมศึกษาร้อยละ 28.1 และไม่มีการศึกษาร้อยละ 2.7) ระดับมัธยมศึกษาร้อยละ 31.7 (มัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 17.1 และมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ 14.6) ระดับอุดมศึกษาร้อยละ 9.7 ที่เหลือเป็นการศึกษาอื่นๆ และเมื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษาที่สำเร็จของแรงงานนอกระบบและแรงงานในระบบ พบว่า แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ไม่มีการศึกษาและต่ำกว่าประถม 6.26 ล้านคน รองลงมาเป็นระดับประถมศึกษา 5.59 ล้านคน และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3.49 ล้านคน ในขณะที่แรงงานในระบบส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษา 6.07 ล้านคน รองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3.43 ล้านคน และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 2.98 ล้านคน

2. ลักษณะการทำงานที่สำคัญ

อาชีพของแรงงานนอกระบบ : เมื่อพิจารณาอาชีพของแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ประกอบอาชีพผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและประมง ร้อยละ 53.8 รองลงมาเป็นพนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาดร้อยละ 22.5 และผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือ ร้อยละ 8.3 เป็นต้น หากเปรียบเทียบอาชีพของแรงงาน นอกระบบกับแรงงานในระบบ พบว่า ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและประมง และพนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด เป็นแรงงานนอกระบบ (ร้อยละ 92.7 และ 60.9 ตามลำดับ) มากกว่าแรงงานในระบบ (ร้อยละ 7.3 และ 39.1 ตามลำดับ) ในขณะที่อาชีพเสมียน ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านเทคนิคสาขาต่างๆ และผู้ปฏิบัติการโรงงานและเครื่องจักรเป็นต้น จะเป็นแรงงานในระบบมากกว่าแรงงานนอกระบบ

อุตสาหกรรมของแรงงานนอกระบบ : ผู้ที่ทำงานเป็นแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ ทำงานอยู่ในสาขาเกษตรกรรมฯ ร้อยละ 56.3 รองลงมาเป็นสาขาการขนส่ง การขายปลีกการซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือนร้อยละ 16.1 สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหารร้อยละ 8.8 สาขาการผลิตร้อยละ 6.0 สาขาการก่อสร้างร้อยละ 4.4 ที่เหลือเป็นอุตสาหกรรมสาขาอื่นๆ จะเห็นได้ว่าแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ เป็นผู้ทำงานเกี่ยวกับการเกษตรซึ่งแรงงานเหล่านี้เป็นกำลังสำคัญของประเทศที่จะต้องพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าการผลิต ดังนั้นควรดูแลเกี่ยวกับสวัสดิการและความช่วยเหลือด้านการงานให้ดีขึ้น

ชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์ของแรงงานนอกระบบ : สำหรับชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์ของแรงงานนอกระบบ พบว่าส่วนใหญ่ทำงานมากกว่า 30 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ประมาณ 17.60 ล้านคน หรือร้อยละ 86.5 ผู้ที่ทำงาน 10-29 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ประมาณ 2.54 ล้านคน หรือร้อยละ 12.5 และผู้ที่ทำงานต่ำกว่า 10 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ประมาณ 2 แสนคน หรือร้อยละ 1.0

การทำงานต่ำกว่าระดับของแรงงานนอกระบบ : เมื่อพิจารณาถึงแรงงานนอกระบบที่ทำงานแต่ยังทำงานไม่ได้เต็มศักยภาพซึ่งคนกลุ่มนี้เป็นผู้ทำงานแต่ยังมีเวลาและต้องการที่จะทำงานเพิ่มหรือเรียกว่าผู้ทำงานต่ำกว่าระดับ จากผลการสำรวจ พบว่า มีจำนวน 131,507 คน หรือร้อยละ 0.65 ของจำนวนแรงงานนอกระบบทั้งหมด

ค่าจ้างและเงินเดือนของแรงงานในระบบและนอกระบบ : เมื่อพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับค่าจ้างหรือเงินเดือน ในการสำรวจมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเฉพาะผู้ที่มีสถานภาพการทำงานเป็นลูกจ้างเท่านั้น ซึ่งประกอบด้วยลูกจ้างเอกชนและรัฐบาล โดยรวบรวมข้อมูลตามประเภทของค่าจ้างที่ได้รับรายชั่วโมง รายวัน รายสัปดาห์และรายเดือน แล้วจึงทำการเปลี่ยนแปลงเป็นรายเดือน จากผลการสำรวจ พบว่า แรงงานนอกระบบที่มีสถานภาพการทำงานเป็นลูกจ้าง ได้รับค่าจ้างเฉลี่ยต่อเดือนในภาคการบริการและการค้า มากที่สุด โดยได้รับค่าจ้างเฉลี่ย 7,713 บาท ภาคการผลิต 7,650 บาท และภาคเกษตรกรรม 5,587 บาท เมื่อเปรียบเทียบค่าจ้างเฉลี่ยต่อเดือนของแรงงานนอกระบบกับแรงงานในระบบที่มีสถานภาพทำงานเป็นลูกจ้าง พบว่า ค่าจ้างเฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันอย่างชัดเจน คือ แรงงานในระบบได้รับค่าจ้างเฉลี่ย 15,075 บาทต่อเดือน ซึ่งได้รับมากกว่าแรงงานนอกระบบถึงประมาณ 2.2 เท่า (แรงงานนอกระบบได้รับค่าจ้างเฉลี่ย 6,862 บาทต่อเดือน) จะเห็นได้ว่า แรงงานนอกระบบได้รับค่าจ้างหรือเงินเดือนค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับแรงงานในระบบ

3. การได้รับบาดเจ็บและการรักษาพยาบาลของแรงงานนอกระบบ

การได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงานของแรงงานนอกระบบ : แรงงานนอกระบบ จำนวน 2.9 ล้านคน ที่ได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงานได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากของมีคมบาด/ทิ่ม/แทงมากที่สุดร้อยละ 58.3 รองลงมาเป็นการพลัดตกหกล้ม ร้อยละ 18.6 การชน/กระแทกร้อยละ 6.2 ถูกไฟ/น้ำร้อนลวกร้อยละ 5.3 ได้รับสารเคมีที่เป็นอันตรายร้อยละ 2.9 ได้รับอุบัติเหตุจากยานพาหนะร้อยละ 2.5 และไฟฟ้าช็อตร้อยละ 0.4 ที่เหลือเป็นอื่นๆ จากลักษณะของการบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุที่ได้รับนี้ อาจจะเป็นเพราะการทำงานโดย ไม่มีกฎเกณฑ์ และกฎระเบียบมาดูแล

วิธีการรักษาพยาบาลของแรงงานนอกระบบ : สำหรับการรักษาพยาบาลของผู้ทำงานที่เป็นแรงงานนอกระบบเมื่อได้รับบาดเจ็บ หรืออุบัติเหตุจากการทำงาน จำนวน 2.9 ล้านคนนั้นส่วนใหญ่ร้อยละ 66.6 เป็นผู้ที่ได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุเล็กน้อย จึงไม่ได้ไปรับการรักษา รองลงมา ร้อยละ 24.9 ไปซื้อยาจากร้านขายยา และนำไปรักษาเอง สำหรับผู้ทำงานที่เป็นแรงงานนอกระบบซึ่งได้บาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงานและจำเป็นต้องไปรักษาพยาบาลต่อในสถานพยาบาลนั้นมีจำนวน 8.8 หมื่นคน หรือร้อยละ 2.9 ของแรงงานนอกระบบที่ได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงานทั้งหมด โดยแยกเป็นผู้ที่ต้องไปรับการรักษาพยาบาลต่อในสถานพยาบาลไม่เกิน 3 วันร้อยละ 1.9 และผู้ที่ต้องไปรับการรักษาพยาบาลต่อในสถานพยาบาลเกิน 3 วัน ร้อยละ 1.0

3.3 การใช้สวัสดิการในการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลของแรงงานนอกระบบ : ผู้ทำงานที่เป็นแรงงานนอกระบบที่ได้บาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงาน และจำเป็นต้องไปรักษาพยาบาลต่อในสถานพยาบาล จำนวน 8.8 หมื่นคนนั้น แรงงานนอกระบบที่ใช้สวัสดิการในการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล คือ การใช้บัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้ามากที่สุด 5.5 หมื่นคน หรือร้อยละ 62.0 รองลงมา ประกันสุขภาพกับบริษัทประกันภัย 5.6 พันคน หรือร้อยละ 6.3 และสวัสดิการข้าราชการ/ข้าราชการบำนาญ/รัฐวิสาหกิจ 1.6 พันคน หรือร้อยละ 1.7 ส่วนแรงงานนอกระบบที่ไม่ได้ใช้สวัสดิการในการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลนั้น ส่วนใหญ่เป็นการจ่ายค่ารักษาพยาบาลเอง 2.3 หมื่นคน หรือร้อยละ 25.4 รองลงมา นายจ้างจ่ายให้ ร้อยละ 1.5 บิดา/มารดา/ญาติ/เพื่อนจ่ายให้ ร้อยละ 0.1 ที่เหลือเป็นอื่น ๆ เช่น คูณกรณียจ่ายให้ที่ทำงานมีสถานพยาบาล

4. ปัญหาของแรงงานนอกระบบ

เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ทำงานที่เป็นแรงงานนอกระบบ สำนักงานสถิติแห่งชาติจึงได้สอบถามปัญหาของแรงงานนอกระบบ ซึ่งสนใจปัญหา 3 ด้าน คือ จากการทำงาน ความไม่ปลอดภัยในการทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พบว่า จากแรงงานนอกระบบ 20.4 ล้านคน เป็นผู้มีปัญหา จำนวน 6.2 ล้านคน หรือร้อยละ 30.4 ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด โดยมีปัญหาจากการทำงานร้อยละ 72.6 จากสภาพแวดล้อมในการทำงาน ร้อยละ 46.8 และความไม่ปลอดภัยในการทำงานร้อยละ 38.7 ทั้งนี้ แรงงานนอกระบบหนึ่งคนอาจจะพบปัญหาได้มากกว่า 1 ด้าน พิจารณารายละเอียดของปัญหาในแต่ละด้านได้ดังนี้

ปัญหาจากการทำงาน : เมื่อพิจารณาถึงปัญหาจากการทำงาน พบว่า ผู้ทำงานที่เป็นแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ มีปัญหาเกี่ยวกับค่าตอบแทน 2.4 ล้านคนหรือ ร้อยละ 53.5 รองลงมา เป็นงานขาดความต่อเนื่อง 6.9 แสนคน หรือร้อยละ 15.3 และงานหนัก 6.3 แสนคน หรือร้อยละ 13.9 เป็นต้น

ปัญหาความไม่ปลอดภัยในการทำงาน : เมื่อพิจารณาถึงปัญหาความไม่ปลอดภัยในการทำงาน พบว่า แรงงานนอกระบบได้รับสารเคมี มากที่สุด 1.5 ล้านคน หรือร้อยละ 61.3 รองลงมาเป็น เครื่องมือที่เป็นอันตราย 3.7 แสนคน หรือร้อยละ 15.2 ได้รับอันตรายต่อระบบหู/ระบบตาม 1.1 แสนคน หรือร้อยละ 4.8 และอื่น ๆ เช่น ทำงานบนที่สูง/ใต้น้ำ/ใต้ดิน ความไม่สงบ/ก่อการร้าย เป็นต้น หากเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา จะเห็นว่ามีปัญหาไม่แตกต่างกันมากนักส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการได้รับสารเคมีและเครื่องมือ เครื่องจักรที่เป็นอันตราย

ปัญหาสภาพแวดล้อมในการทำงาน : สำหรับสภาพแวดล้อมในการทำงานผู้ทำงานที่เป็นแรงงานนอกระบบมีปัญหาในเรื่องอิริยาบถในการทำงาน คือ ไม่ค่อยได้เปลี่ยนลักษณะท่า/อิริยาบถในการทำงานมากที่สุด 1.3 ล้านคน หรือร้อยละ 45.0 รองลงมาเป็น การทำงานมีฝุ่น คิว้น กลิ่น 7.4 แสนคน หรือร้อยละ 25.4 และมีแสงสว่างไม่เพียงพอ 2.6 แสนคน หรือร้อยละ 8.8 เป็นต้น เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2561 พบว่า แรงงานนอกระบบยังคงประสบปัญหา ในด้านนี้ไม่แตกต่างกัน

3.2. ภาพรวมแรงงานนอกระบบของจังหวัดลำพูน ปี พ.ศ.2562

จังหวัดลำพูน มีแรงงานนอกระบบจำนวน 160,808 คน แยกเป็นเพศชาย 87,518 คน เพศหญิง 73,290 คน และเมื่อเทียบกับปีก่อนลดลง ร้อยละ 4.15 ทั้งนี้แรงงานนอกระบบเหล่านี้จะทำงานในภาคเกษตรเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 95,091 คน ร้อยละ 60.34 ขณะที่การทำงานนอกภาคเกษตร จำนวน 65,717 คน ร้อยละ 40.87 ซึ่งกลุ่มนอกภาคเกษตรนี้ เมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม พบว่า อุตสาหกรรมที่มีจำนวนแรงงานนอกระบบสูงสุด 3 อันดับแรก คือ การขายส่ง การขายปลีก ร้อยละ 31.17 การผลิต ร้อยละ 28.77 และการก่อสร้าง ร้อยละ 19.20 ตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แรงงานนอกระบบที่มีงานทำ จำแนกรายอุตสาหกรรมของจังหวัดลำพูน

อุตสาหกรรม	แรงงานในระบบ ปี 2561			แรงงานนอกระบบ ปี 2561		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
1. เกษตรกรรม	1,426	1,076	2,501	57,546	37,546	95,091
2. การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	407	96	503	-	-	-
3. การผลิต	21,646	26,558	48,205	4,583	14,325	18,908
4. การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	-	-	-	-	-	-
5. การจัดหา น้ำ การบำบัดน้ำเสีย	131	-	131	-	-	-
6. การก่อสร้าง	3,373	146	3,520	11,870	78	12,618
7. การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	5,733	5,355	11,087	8,328	12,155	20,484
8. การขนส่ง	1,337	352	1,689	780	439	1,218
9. ที่พักแรม และบริการด้านอาหาร	689	2,267	2,955	2,467	6,244	8,712
10. ข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร	-	-	-	-	-	-
11. กิจกรรมด้านการเงิน	591	889	1,479	-	489	489
12. อสังหาริมทรัพย์	589	1,589	2,178	-	-	-
13. กิจกรรมทางวิชาชีพ	10,762	10,688	21,451	367	-	367
14. กิจกรรมการบริหาร	20,793	12,389	33,181	584	192	776
15. การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	196,320	110,012	306,332	-	-	-
16. การศึกษา	64,629	115,746	180,375	78	-	78
17. งานด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	29,017	81,207	110,224	-	-	-
18. ศิลปะ บันเทิง	13,259	4,451	17,711	92	-	92
19. กิจกรรมบริการอื่น ๆ	18,854	13,664	32,517	822	1,007	1,830
20. การจ้างงานในครัวเรือนส่วนบุคคล	1,964	20,481	22,445	-	145	145
21. องค์การระหว่างประเทศและองค์การต่างประเทศอื่นๆ และสมาชิก	709	879	1,588	-	-	-
22. ไม่ทราบ	-	-	-	-	-	-
รวม	45,194	49,340	94,534	87,518	73,290	160,808

ที่มา : การสำรวจแรงงานนอกระบบ ปี 2561 สำนักงานสถิติจังหวัดลำพูน

3.3 แรงงานนอกระบบ จำแนกตามอาชีพและเพศ

ปี พ.ศ. 2561 แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ทำงานซึ่งมิได้จำแนกไว้หมวดอื่น ๆ 35,362 คน รองลงมาคือ อาชีพงานพื้นฐาน 27,761 คน ผู้ปฏิบัติการโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ 22,435 คน ผู้ปฏิบัติงานโดยไร้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ 18,778 คน และผู้ปฏิบัติงานฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง 14,300 คน ตารางที่ 13

ตารางที่ 13 : แรงงานในระบบและนอกระบบจำแนกตามอาชีพ และเพศ พ.ศ. 2561

อาชีพ	แรงงานในระบบ ปี 2561			แรงงานนอกระบบ ปี 2561		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
1. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้จัดการ	1,560	2,089	3,649	1,786	1,525	3,311
2. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ	3,950	7,183	11,133	6,809	3,917	10,726
3. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	3,947	2,575	6,521	5,807	3,068	8,875
4. เสมียน เจ้าหน้าที่	2,012	4,716	6,729	4,964	4,196	9,159
5. พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด	5,013	5,909	10,921	5,207	4,894	10,101
6. ผู้ปฏิบัติงานฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง	1,510	663	2,173	7,877	6,422	14,300
7. ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ	11,119	5,047	16,166	9,092	9,686	18,778
8. ผู้ปฏิบัติการโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ	14,328	18,948	33,276	9,946	12,489	22,435
9. อาชีพงานพื้นฐาน	1,755	2,210	3,965	15,047	12,713	27,761
10. คนงานซึ่งมิได้จำแนกไว้หมวดอื่นๆ	-	-	-	20,983	14,379	35,362
รวม	45,194	49,340	94,534	87,518	73,290	160,808

ที่มา : การสำรวจแรงงานนอกระบบ ปี 2561 สำนักงานสถิติจังหวัดลำพูน

3.4 แรงงานนอกระบบ

จังหวัดลำพูน มีแรงงานนอกระบบมากกว่าแรงงานในระบบสัดส่วนร้อยละ 62.97 : 37.02 เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า แรงงานนอกระบบเป็นเพศชาย 87,518 คน และเป็นเพศหญิง 73,290 คน เมื่อพิจารณาแรงงานนอกระบบตามกลุ่มอายุ พบว่า กลุ่มอายุ 25 - 59 ปี ซึ่งเป็นประชากรที่อยู่ในวัยทำงานมีจำนวนมากที่สุด จำนวน 111,409 คน ร้อยละ 69.28 รองลงมา กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป เป็นวัยชราที่ยังไม่สามารถทำงานได้ จำนวน 35,362 คน ร้อยละ 21.99 และกลุ่มอายุ 15 - 24 ปี เป็นประชากรที่อยู่ในวัยเยาวชน 14,037 คน ร้อยละ 8.73 ตารางที่ 14

ตารางที่ 14 : แรงงานในระบบและนอกระบบจำแนกตามกลุ่มอายุและเพศ พ.ศ.2561

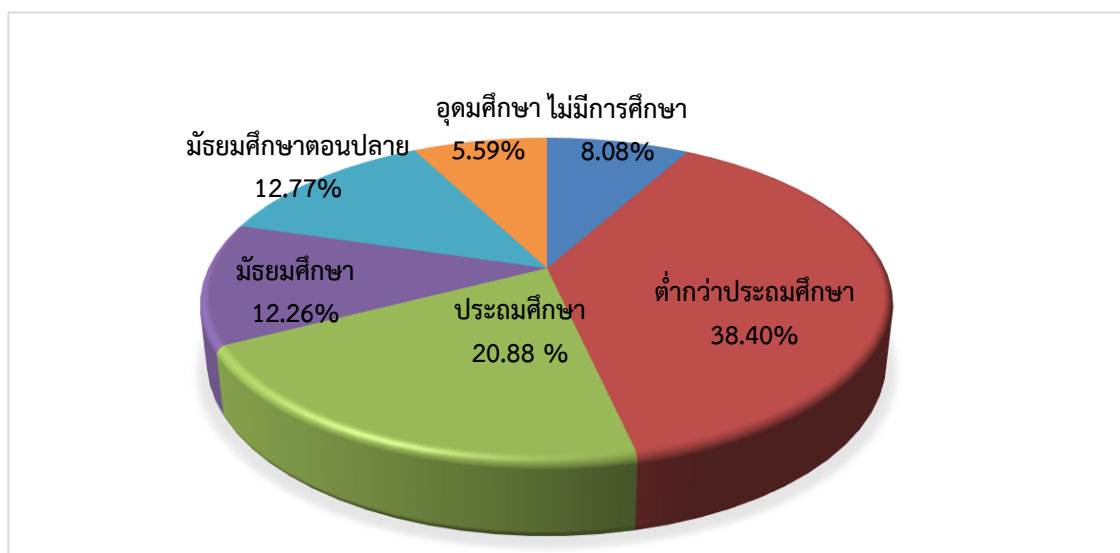
กลุ่มอายุ	แรงงานในระบบ ปี 2561			แรงงานนอกระบบ ปี 2561		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
15 - 19	563	994	1,557	1,786	1,525	3,311
20 - 24	5,691	7,603	13,294	6,809	3,917	10,726
25 - 29	11,103	12,297	23,401	5,807	3,068	8,875
30 - 34	7,346	7,599	14,945	4,964	4,196	9,159
35 - 39	5,260	5,009	10,269	5,207	4,894	10,101
40 - 44	3,822	4,490	8,313	7,877	6,422	14,300
45 - 49	4,195	4,839	9,034	9,092	9,686	18,778
50 - 54	2,527	3,039	5,563	9,946	12,489	22,435
55 - 59	3,552	1,614	5,166	15,047	12,713	27,761
60 ขึ้นไป	1,134	1,859	2,993	20,983	14,379	35,362
รวม	45,194	49,340	94,534	87,518	73,290	160,808

ที่มา : การสำรวจแรงงานนอกระบบ ปี 2561 สำนักงานสถิติจังหวัดลำพูน

3.5 ระดับการศึกษาที่สำเร็จของแรงงานนอกระบบ

แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่เป็นผู้สำรวจการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา ร้อยละ 38.40 ระดับประถมศึกษา 20.88 มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 12.77 มัธยมศึกษา ร้อยละ 12.26 ไม่มีการศึกษา ร้อยละ 8.08 และอุดมศึกษา ร้อยละ 5.59 ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นว่าการที่แรงงานนอกระบบมีการศึกษาไม่สูง จะทำให้การพัฒนาที่ต้องการความรู้จากแรงงานกลุ่มนี้จะทำได้ยาก ภาพที่ 4 และตารางที่ 15

ภาพที่ 4 : ร้อยละของแรงงานนอกระบบ จำแนกตามระดับการศึกษา พ.ศ.2561

ที่มา : การสำรวจแรงงานนอกระบบ ปี 2561 สำนักงานสถิติจังหวัดลำพูน

ตารางที่ 15 : แรงงานนอกระบบ จำแนกตามระดับการศึกษา และ เพศ พ.ศ.2561

การศึกษา	ปี 2561		ร้อยละ			
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	ร้อยละ
ไม่มีการศึกษา	6,852	6,145	12,997	7.82	8.38	8.08
ต่ำกว่าประถมศึกษา	32,010	29,742	61,752	36.57	40.58	38.40
ประถมศึกษา	18,977	14,601	33,578	21.68	19.92	20.88
มัธยมศึกษา	11,882	7,844	19,726	13.57	10.70	12.26
มัธยมศึกษาตอนปลาย	10,678	9,868	20,546	12.20	13.46	12.77
อุดมศึกษา	7,119	5,090	12,209	8.13	6.94	7.59
รวม	87,518	73,290	160,808	100.00	100.00	100.00

ที่มา : การสำรวจแรงงานนอกระบบ ปี 2561 สำนักงานสถิติจังหวัดลำพูน

3.6 แรงงานนอกระบบ จำแนกตามชั่วโมงทำงานต่อสัปดาห์และเพศ

แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่ทำงาน 40-49 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มากถึงร้อยละ 62.19 รองลงมาทำงาน 50 ชั่วโมงขึ้นไปร้อยละ 30.15 และทำงาน 30-39 ชั่วโมงร้อยละ 7.30 โดยแรงงานนอกระบบเพศชายใช้เวลาในการทำงานในช่วง 40-49 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ร้อยละ 63.42 มากกว่าแรงงานเพศหญิงร้อยละ 60.72 ตารางที่ 16

ตารางที่ 16 : แรงงานนอกระบบ จำแนกตามชั่วโมงทำงานต่อสัปดาห์และเพศ พ.ศ.2561

ชั่วโมงการทำงาน	ปี 2561			หน่วย : ร้อยละ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
00 ชั่วโมง	-	120	120	-	0.16	0.07
10-19 ชั่วโมง	-	96	96	-	0.13	0.06
20-29 ชั่วโมง	97	272	369	0.11	0.37	0.23
30-39 ชั่วโมง	5,550	6,183	11,733	6.34	8.44	7.30
40-49 ชั่วโมง	55,500	44,500	100,000	63.42	60.72	62.19
50 ชั่วโมงขึ้นไป	26,371	22,119	48,490	30.13	30.18	30.15
รวม	87,518	73,290	160,808	100.00	100.00	100.00

ที่มา : การสำรวจแรงงานนอกระบบ ปี 2561 สำนักงานสถิติจังหวัดลำพูน

3.7 แรงงานนอกระบบ จำแนกตามการได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงาน

การบาดเจ็บและอุบัติเหตุจากการทำงานของแรงงานนอกระบบ พบว่า จำนวนแรงงานนอกระบบ 160,808 คน เป็นผู้ไม่เคยได้รับบาดเจ็บ จำนวน 149,827 คน ร้อยละ 93.17 และผู้ได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุ จำนวน 10,981 คน ร้อยละ 6.83 เมื่อพิจารณาประเภทของการได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุ พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับบาดเจ็บ หรืออุบัติเหตุจากการถูกของมีคมบาด/ทิ่ม/แทง มากที่สุดถึง 10,590 คน ร้อยละ 6.59 รองลงมา คือ การพลัดตกหกล้ม จำนวน 244 คน ร้อยละ 0.15 และถูกไฟ/น้ำร้อนลวก จำนวน 147 คน ร้อยละ 0.09 ตารางที่ 17

ตารางที่ 17 : แรงงานนอกระบบ จำแนกตามการได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงาน
และเพศ พ.ศ.2561

การได้รับบาดเจ็บหรือ อุบัติเหตุจากการทำงาน	ปี 2561			หน่วย : ร้อยละ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
พลัดตกหกล้ม	85	159	244	0.10	0.22	0.15
ของมีคมบาด/ทิ่ม/แทง	7,802	2,788	10,590	8.91	3.80	6.59
ถูกไฟ/น้ำร้อนลวก	-	147	147	-	0.20	0.09
ไม่เคยได้รับบาดเจ็บ	79,631	70,196	149,827	90.99	95.78	93.17
รวม	87,518	73,290	160,808	100.00	100.00	100.00

ที่มา : การสำรวจแรงงานนอกระบบ ปี 2561 สำนักงานสถิติจังหวัดลำพูน

3.8 แรงงานนอกระบบ จำแนกตามปัญหาจากการทำงาน

แรงงานนอกระบบที่มีปัญหาจากการทำงาน จำนวน 9,846 คน โดยปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ค่าตอบแทนน้อย จำนวน 6,848 คน ร้อยละ 69.55 รองลงมา งานขาดความต่อเนื่อง จำนวน 2,763 คน ร้อยละ 28.06 ลาพักผ่อนไม่ได้ จำนวน 146 คน ร้อยละ 1.48 และงานหนัก จำนวน 89 คน ร้อยละ 0.90 ตารางที่ 18

ตารางที่ 18 : จำนวนและร้อยละของแรงงานนอกระบบ จำแนกตามปัญหาจากการทำงานและเพศ
พ.ศ.2561

ปัญหาจากการทำงาน	ปี 2561			หน่วย : ร้อยละ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ค่าตอบแทนน้อย	3,579	3,269	6,848	75.45	64.06	69.55
งานหนัก	89	-	89	1.88	-	0.90
งานขาดความต่อเนื่อง	1,075	1,688	2,763	22.67	33.08	28.06
ลาพักผ่อนไม่ได้	-	146	146	-	2.86	1.48
รวม	4,743	5,103	9,846	100.00	100.00	100.00

ที่มา : การสำรวจแรงงานนอกระบบ ปี 2561 สำนักงานสถิติจังหวัดลำพูน

3.9 แรงงานนอกระบบ จำแนกตามปัญหาด้านความปลอดภัยในการทำงาน

แรงงานนอกระบบที่มีปัญหาจากความปลอดภัยในการทำงาน จำนวน 686 คน โดยปัญหาที่พบมากที่สุด คือ การทำงานในที่สูง/ใต้น้ำ/ใต้ดิน จำนวน 233 คน ร้อยละ 33.97 รองลงมา การทำงานกับเครื่องจักร เครื่องมือที่เป็นอันตราย จำนวน 168 คน ร้อยละ 24.49 การได้รับสารเคมี จำนวน 160 คน ร้อยละ 23.32 และได้รับอันตรายต่อระบบหู/ระบบตา จำนวน 125 คน ร้อยละ 18.22 ตารางที่ 19

ตารางที่ 19 : จำนวนและร้อยละของแรงงานนอกระบบ จำแนกตามปัญหาจากความปลอดภัยในการทำงาน และเพศ พ.ศ.2561

ปัญหาด้านความปลอดภัยในการทำงาน	ปี 2561			หน่วย : ร้อยละ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ได้รับสารเคมี	160	-	160	23.32	-	23.32
เครื่องจักร เครื่องมือที่เป็นอันตราย	168	-	168	24.49	-	24.49
ได้รับอันตรายต่อระบบหู/ระบบตา	125	-	125	18.22	-	18.22
ทำงานในที่สูง/ใต้น้ำ/ใต้ดิน	233	-	233	33.97	-	33.97
รวม	686	-	686	100.00	-	100.00

ที่มา : การสำรวจแรงงานนอกระบบ ปี 2561 สำนักงานสถิติจังหวัดลำพูน

3.10 แรงงานนอกระบบ จำแนกตามปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน

แรงงานนอกระบบที่มีปัญหาจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน 2,441 คน พบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ฝุ่นละออง คว้น และกลิ่น จำนวน 1,313 คน ร้อยละ 53.79 รองลงมา อิริยาบถในการทำงาน (หมายถึงท่าทางในการทำงานที่ไม่ถูกสุขลักษณะเป็นเวลานาน ๆ ทำให้เกิดการอักเสบและผิดปกติของอวัยวะต่างๆในร่างกาย) จำนวน 1,032 คน ร้อยละ 42.28 และสถานที่คับแคบ จำนวน 96 คน ร้อยละ 3.93 ตารางที่ 20

ตารางที่ 20 : แรงงานนอกระบบ จำแนกตามปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน และเพศ พ.ศ.2561

ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน	ปี 2561			หน่วย : ร้อยละ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
สถานที่คับแคบ	-	96	96	-	15.00	3.93
อิริยาบถในการทำงาน	740	292	1,032	41.09	45.63	42.28
ฝุ่นละออง คว้น กลิ่น	1,061	252	1,313	58.91	39.38	53.79
รวม	1,801	640	2,441	100.00	100.00	100.00

ที่มา : การสำรวจแรงงานนอกระบบ ปี 2561 สำนักงานสถิติจังหวัดลำพูน

3.12 การเข้าถึงสวัสดิการสังคมของแรงงานนอกระบบ (ประกันสังคม มาตรา 40)

การประกันสังคมเป็นอีกภารกิจหนึ่งที่กระทรวงแรงงานรับผิดชอบ โดยมีสำนักงานประกันสังคมจังหวัดลำพูน ทำหน้าที่ดูแลผู้ใช้แรงงานเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีหลักประกันชีวิตที่มั่นคงเมื่อยามแก่ชรา

จากข้อมูลสำนักงานสถิติจังหวัดลำพูน ปี 2561 พบว่า มีจำนวนแรงงานนอกระบบ จำนวน 160,808 คน และเข้าถึงสวัสดิการสังคม (มาตรา 40) จำนวน 39,353 คน (ร้อยละ 24.47) แสดงให้เห็นว่ายังมีแรงงานนอกระบบทั้งหมดที่ยังไม่ได้รับความคุ้มครองและไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงานอีกเป็นจำนวนมาก

4.สถานการณ์แรงงานผู้สูงอายุจังหวัดลำพูน

โครงสร้างด้านประชากรของประเทศไทยเข้าสู่การเป็น “สังคมสูงวัย” (Aged society) ตั้งแต่ปี 2548 คือ มีสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป สูงถึงร้อยละ 10 และตามการคาดประมาณของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในปี 2564 ประเทศไทยจะเข้าสู่ “สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์” (Complete aged society) เมื่อประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด และในปี 2574 ประเทศไทยจะเข้าสู่ “สังคมสูงวัยระดับสุดยอด” (Super aged society) เมื่อประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 28 ของประชากรทั้งหมด (ตามคำนิยามขององค์การสหประชาชาติ (UN) ว่า ประเทศใดมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เป็นสัดส่วนเกินร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศ ถือว่าประเทศนั้นได้ก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) และจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged Society) เมื่อสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 20 ของประชากรทั้งประเทศ)

ผลการสำรวจประชากรไทยในปี 2560 มีจำนวน 67.6 ล้านคน ในปี 2560 เป็นชาย 33 ล้านคน และหญิง 34.6 ล้านคน มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป 11.3 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 16.7 ของประชากรทั้งหมด เป็นชาย 5.08 ล้านคน (ร้อยละ 15.4) และหญิง 6.23 ล้านคน (ร้อยละ 18.0) เมื่อพิจารณาถึงแนวโน้มอัตราของผู้สูงอายุ หมายถึง อัตราส่วนของผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งสิ้น 100 คน จะพบว่า เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด (จากร้อยละ 6.8 ในปี 2537 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 9.4 ในปี 2545 เป็นร้อยละ 10.7 ในปี 2550 ร้อยละ 12.2 ในปี 2554 ร้อยละ 14.9 ในปี 2557 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 16.7 ในปี 2560)

นอกจากนี้ องค์การสหประชาชาติ (United Nation : UN) ได้ให้นิยามผู้สูงอายุ หมายถึง ประชากรทั้งเพศชาย และหญิงที่มีอายุมากกว่า 60 ปี ขึ้นไป และได้แบ่งระดับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเป็น 3 ระดับ ได้แก่ (1) ระดับการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging society) หมายถึง สังคมหรือประเทศที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด หรือมีประชากรอายุตั้งแต่ 65 ปี มากกว่าร้อยละ 7 ของประชากรทั้งประเทศ (2) ระดับสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged society) หมายถึง สังคมหรือประเทศที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งประเทศหรือมีประชากรอายุตั้งแต่ 65 ปี ร้อยละ 14 ของประชากรทั้งประเทศ และ (3) ระดับสังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มที่ (Super -aged society) หมายถึง สังคมหรือประเทศที่มีประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งประเทศ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช, 2557) สำหรับประเทศไทย ในปี 2556 จากข้อมูลประชากรของสำนักบริหารงานทะเบียนกรมการปกครอง พบว่า ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีจำนวน 8,734,101 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 13.48 ของประชากรทั้งประเทศ ซึ่งแสดงว่าประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมอายุระดับ 1 คือ ระดับการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging society) (สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร , 2557)

ตารางที่ 21 การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2554 – 2565

พ.ศ.	โครงสร้างประชากร						
	วัยเด็ก 0-14 ปี		วัยทำงาน 15-59 ปี		วัยสูงอายุ 60 ปี ขึ้นไป		รวม
	จำนวน (ล้านคน)	ร้อยละ	จำนวน (ล้านคน)	ร้อยละ	จำนวน (ล้านคน)	ร้อยละ	จำนวน (ล้านคน)
2554	12.47	19.46	42.86	66.88	8.75	13.65	64.08
2556	12.12	18.75	42.98	66.51	9.51	14.71	64.62
2558	11.79	18.11	42.96	65.99	10.03	15.40	65.10
2560	11.49	17.53	42.80	65.30	11.22	17.11	65.54
2563	11.08	16.79	42.24	64.00	12.62	19.12	65.99
2565	10.83	16.35	41.77	63.08	13.60	20.54	66.21

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2560)

จากตารางที่ 21 ซึ่งเป็นการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2560) เห็นได้ว่าโครงสร้างประชากรของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงโดยสัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นในขณะที่วัยเด็กมีสัดส่วนลดลง โดยในปี พ.ศ. 2554 มีจำนวนผู้สูงอายุ 8.75 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 13.65 ในขณะที่ในปี พ.ศ. 2560 คาดว่าจะมีผู้สูงอายุถึง 11.22 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 17.11 ของประชากรทั้งหมด หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.46 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2554 ทั้งนี้สัดส่วนของประชากรวัยสูงอายุ 60 ปีขึ้นไป มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยจะสูงถึงร้อยละ 20.54 ของประชากรทั้งหมดในปี พ.ศ. 2565 หรือกล่าวได้ว่าประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ในปี พ.ศ. 2565 สาเหตุที่มีจำนวนผู้สูงอายุในประเทศเพิ่มสูงขึ้นอาจมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านการแพทย์ในการรักษาพยาบาลส่งผลให้อัตราการตายลดลงในขณะที่อัตราการเกิดก็ลดลงเช่นเดียวกัน นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันได้ส่งผลให้การดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุได้เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัด ในปี พ.ศ. 2562 พบว่า จังหวัดลำพูน เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีผู้สูงอายุจำนวน 88,721 คน มีร้อยละผู้สูงอายุมากเป็นอันดับสามของประเทศ คือ มีร้อยละเท่ากับ 21.85 โดยมีอันดับหนึ่ง คือ สิงห์บุรี ซึ่งมีจำนวนประชากร 209,337 คน มีร้อยละของผู้สูงอายุ 22.26 ตารางที่ 22

ตารางที่ 22 จังหวัดที่มีร้อยละผู้สูงอายุ สูงสุดเป็น 5 อันดับแรกของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2562

ลำดับ	จังหวัด	จำนวนผู้สูงอายุ (คน)	ร้อยละ
1	สิงห์บุรี	46,600	22.26
2	ลำปาง	162,894	21.93
3	ลำพูน	88,721	21.85
4	แพร่	97,033	21.80
5	สมุทรสาคร	41,651	21.49

ที่มา : ระบบสถิติการลงทะเบียน กรมปศุสัตว์ ,2562

จังหวัดลำพูน เป็นจังหวัดเล็กที่สุดของภาคเหนือ มีประวัติความเป็นมาอันยาวนานเป็นแหล่งรวมประเพณี วัฒนธรรมล้านนา มีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่สวยงาม มีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 8 อำเภอ 51 ตำบล 577 หมู่บ้าน (กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารสำนักงานจังหวัดลำพูน ,2562) มีประชากร จำนวน 403,226 คน แยกเป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 259,320 คน คิดเป็นร้อยละ 64.31 ของประชากรทั้งหมด ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพนอกภาคเกษตร คิดเป็นร้อยละ 66.16 ของจำนวนผู้อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด (สำนักงานสถิติจังหวัดลำพูน , 2562) เนื่องจากจังหวัดลำพูน เป็นแหล่งที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ และสวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ โดยมีโรงงานจำนวนทั้งสิ้น 83 แห่ง ลูกจ้าง 48,733 คน (สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดลำพูน)

จากข้อมูลการประมาณการดัชนีการสูงวัยของจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2558-2573 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประมวลโดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2558) พบว่า จังหวัดลำพูนมีแนวโน้มการเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับเต็มที่ (Super – aged society) โดยในปี พ.ศ. 2563 จังหวัดลำพูนจะมีผู้สูงอายุ จำนวน 97,700 คน ในขณะที่มีประชากรวัยเด็ก 44,700 คน คิดเป็นดัชนีการสูงวัย ร้อยละ 211.86 และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในปี พ.ศ. 2573 โดยจะมีดัชนีการสูงถึงร้อยละ 325.34 ตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ประมาณการดัชนีการสูงวัยของจังหวัดลำพูน พ.ศ. 2558 – 2573

ประชากร	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2573
ผู้สูงอายุ (60 ปี ขึ้นไป) (คน)	78,300	94,700	110,300	120,700
เด็ก (0-14 ปี) (คน)	50,700	44,700	39,900	37,100
ดัชนีการสูงวัย (ร้อยละ)	154.44	211.86	276.44	325.34

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ , 2558

สถานการณ์ผู้สูงอายุในจังหวัดลำพูน มีจำนวน 88,721 คน เทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมดในจังหวัดลำพูน จำนวน 405,090 คน คิดเป็นร้อยละ 21.85 ถือว่าจังหวัดลำพูน ได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแล้ว **

5. สถานการณ์แรงงานผู้พิการจังหวัดลำพูน

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองให้คนพิการมีงานทำหรือประกอบอาชีพ โดยมีให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุแห่งสภาพทางกายหรือสุขภาพ จึงมีบทบัญญัติให้หน่วยงานภาครัฐ และนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการต้องรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา 33 หรือส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามมาตรา 34 หรือเลือกดำเนินการตามมาตรา 35

คนพิการในจังหวัดลำพูน มีจำนวนทั้งสิ้น 21,531 คน แยกเป็นเพศชาย 10,685 คน คิดเป็นร้อยละ 49.63 และเพศหญิง จำนวน 10,846 คน คิดเป็นร้อยละ 50.37 และมีสัดส่วนร้อยละ 5.51 ของประชากรจังหวัดลำพูน และมีสัดส่วนคนพิการต่อประชากรเป็นลำดับ 1 ของประเทศโดยมีสัดส่วนคนพิการเทียบประชากรทั้งประเทศ ณ ปี 2561 ร้อยละ 5.29 รองลงมาได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ ร้อยละ 5.16 จังหวัดแพร่ ร้อยละ 5.15 จังหวัดพะเยา ร้อยละ 4.94 ตามลำดับ ตารางที่ 24

ตารางที่ 24 จังหวัดที่มีร้อยละ ของคนพิการสูงสุดเป็น 10 อันดับแรกของประเทศไทย ปี 2561

ลำดับที่	จังหวัด	จำนวนประชากร	จำนวนคนพิการ	ร้อยละ
1	ลำพูน	403,226	21,335	5.29
2	ชัยภูมิ	1,137,761	58,734	5.16
3	แพร่	444,513	22,876	5.15
4	พะเยา	472,907	23,368	4.94
5	น่าน	477,242	22,384	4.69
6	อุดรดิตถ์	454,352	20,802	4.58
7	สุรินทร์	1,396,572	63,277	4.53
8	บุรีรัมย์	1,593,041	71,061	4.46
9	ลำปาง	740,210	32,730	4.42
10	เลย	638,800	27,706	4.34

ที่มา : ฐานข้อมูลประชากร จากกระทรวงมหาดไทย ปี 2561

สำหรับประเภทคนพิการที่มีมากที่สุด ได้แก่ ประเภทการเคลื่อนไหวหรือทางกาย จำนวน 11,978 คน พิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย 4,487 คน พิการทางการเห็น 1,561 คน พิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม 1,596 คน พิการทางสติปัญญา 1,073 คน พิการทางการเรียนรู้ 162 คน ออทิสติก 81 คน พิการมากกว่า 1 ประเภท 575 คน และไม่ระบุ 91 คน มีศูนย์บริการคนพิการ 29 ศูนย์ ชมรมคนพิการ/สมาคมคนพิการ 14 แห่ง มีสถานประกอบการที่จ้างคนพิการ 70 แห่ง ตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ประเภทความพิการของคนพิการ

ลำดับที่	ประเภทความพิการ	จำนวน
1	ทางการเคลื่อนไหวหรือทางกาย	12,529
2	ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย	4,659
3	ทางการเห็น	1,642
4	ทางจิตใจหรือพฤติกรรม	1,596
5	ทางสติปัญญา	1,079
6	ทางการเรียนรู้	160
7	ออทิสติก	80
8	พิการมากกว่า 1 ประเภท	574
9	ไม่ระบุ	96
รวม		22,415

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำพูน , 2562

คนพิการในจังหวัดลำพูน พบว่า พื้นที่อำเภอเมืองลำพูน มีมากที่สุดร้อยละ 31.11 รองลงมาได้แก่ อำเภอป่าซางร้อยละ 16.85 อำเภอลี้ ร้อยละ 15.56 อำเภอบ้านโฮ่ง ร้อยละ 12.38 และอำเภอแม่ทา ร้อยละ 10.11 ตามลำดับ ตารางที่ 26

ตารางที่ 26 เขตพื้นที่อาศัยของคนพิการจังหวัดลำพูน

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวน	ร้อยละ
1	เมืองลำพูน	6,974	31.11
2	ป่าซาง	3,777	16.85
3	ลี้	3,508	15.56
4	บ้านโฮ่ง	2,775	12.38
5	แม่ทา	2,267	10.11
6	เวียงหนองล่อง	1,456	6.49
7	บ้านธิ	840	3.74
8	ทุ่งหัวช้าง	818	3.64
รวม		22,415	100%

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำพูน , 2562

สำหรับสาเหตุความพิการของผู้พิการจังหวัดลำพูน พบว่า แพทย์ไม่ระบุความพิการมากถึงร้อยละ 51.18 รองลงมาได้แก่ โรคอื่นๆ ร้อยละ 21.03 ไม่ทราบสาเหตุ ร้อยละ 16.46 อุบัติเหตุ ร้อยละ 6.72 และมากกว่า 1 สาเหตุ ร้อยละ 2.56 ตามลำดับ ตารางที่ 27

ตารางที่ 27 สาเหตุความพิการของคนพิการจังหวัดลำพูน

แพทย์ไม่ระบุ	โรคอื่น ๆ	ไม่ทราบสาเหตุ	อุบัติเหตุ	มากกว่า 1 สาเหตุ	โรคติดเชื้อ	ภาวะเจ็บป่วย	พันธุกรรม
11,472 คน 51.18%	4,714 คน 21.03%	3,691 คน 16.46%	1,507 คน 6.72%	574 คน 2.56%	348 คน 1.55%	57 คน 0.25 %	52 คน 0.24%

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำพูน , 2562

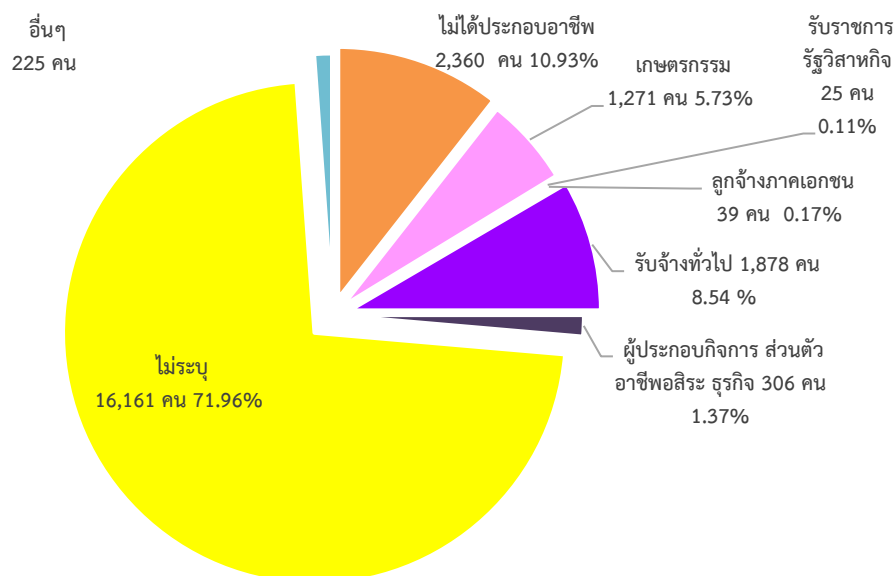
หากพิจารณาถึงช่วงอายุและประเภทความพิการของคนพิการจังหวัดลำพูน พบว่า ช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป มีความพิการร้อยละ 64.83 รองลงมา ได้แก่ ช่วงอายุ 19-59 ปี ร้อยละ 31.95 และแรกเกิด - 18 ปี ร้อยละ 3.22 สำหรับประเภทความพิการ พบว่า พิกัดทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกายมีมากที่สุด จำนวน 8,825 คน ในช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป ในส่วนของอาชีพของคนพิการ พบว่า ไม่ได้ประกอบอาชีพ 2,121 คน รับจ้างทั่วไป 1,820 คน เกษตรกรรม 1,242 คน ในขณะที่คนพิการไม่ได้ระบุอาชีพมีมากถึง 15,630 คน ตารางที่ 28 และภาพที่ 5

ตารางที่ 28 ช่วงอายุและประเภทความพิการของคนพิการจังหวัดลำพูน

ช่วงอายุ	ทางการเห็น	ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย	ทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย	ทางจิตใจหรือพฤติกรรม	ทางสติปัญญา	ทางการเรียนรู้	ทางอติสติก	พิการซ้อน	ไม่ระบุ	รวม	ร้อยละ
แรกเกิด-18 ปี	26	48	130	14	245	111	58	91	1	724	3.22
19 -59 ปี	515	901	3,571	994	722	38	20	329	73	7,163	31.95
60 ปีขึ้นไป	1,101	3,710	8,828	588	112	11	2	154	22	14,528	64.83
รวม	1,642 7.32%	4,659 20.78%	12,529 55.89%	1,596 7.12%	1,079 4.81%	160 0.71%	80 0.35%	574 2.56	96 0.42%	22,415	100

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำพูน , 2562

ภาพที่ 5 อาชีพของคนพิการจังหวัดลำพูน

ด้านการศึกษา

คนพิการจังหวัดลำพูนมีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา มากที่สุดร้อยละ 46.99 รองลงมาได้แก่ ระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 7.59 ระดับปวช. ปวส. ปวท. ร้อยละ 1.28 ในขณะที่มีผู้พิการไม่ได้ระดับ การศึกษาร้อยละ 39.66 และเป็นผู้มีอายุถึงเกณฑ์แต่ไม่ได้เรียน ร้อยละ 3.65 ตารางที่ 29

ตารางที่ 29 ระดับการศึกษาของคนพิการจังหวัดลำพูน

ระดับการศึกษา	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
อายุไม่ถึงเกณฑ์	15	12	27	0.12%
อายุถึงเกณฑ์แต่ ไม่ได้เรียน	365	455	820	3.65%
ประถมศึกษา	5,103	5,419	10,522	46.99%
มัธยมศึกษา	1,151	552	1,703	7.59%
ปวช.ปวส.ปวท.	217	72	289	1.28%
อนุปริญญา	7	6	13	0.05%
ปริญญาตรี	21	11	32	0.14%
สูงกว่าปริญญาตรี	26	11	37	0.16%
ไม่ระบุ	4,202	4,688	8,890	39.66%
อื่นๆ	53	29	82	0.36%
รวม	11,160	11,255	22,415	100%

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำพูน , 2562

ด้านการมีงานทำ

จังหวัดลำพูน มีการจ้างงานคนพิการตามกฎหมายการจ้างงานคนพิการจำนวน 70 แห่ง ปฏิบัติตามกฎหมายครบถ้วน 65 แห่ง ไม่ครบถ้วน 5 แห่ง แยกตามมาตรา 33, 34 และ 35 ตารางที่ 30

ตารางที่ 30 สถิติการปฏิบัติตามกฎหมายของสถานประกอบการเอกชน จังหวัดลำพูน ปี 2562

ที่	รายการ	นายจ้างหรือสถานประกอบการ												
		จำนวนสถานประกอบการ		อัตราส่วนที่ต้องรับ คนพิการ เข้าทำงาน (ราย)	มาตรา 33	อัตราส่วนที่ รับจริง เปรียบเทียบกับ ที่ต้องรับ (%)	มาตรา 35			มาตรา 34				
		แห่ง	ร้อยละ		คนพิการ (ราย)		คน พิการ (ราย)	ผู้ดูแล พิการ (ราย)	รวม (ราย)	จ่ายเงิน เช่ารับ คนพิการ (ราย)	เงินเดือน(บาท)	ค่าเบี้ย (บาท)	จ่ายเงิน (บาท)	รวม(บาท)
1	การปฏิบัติตามกฎหมายครบตามอัตราส่วน													
1.1	รับคนพิ การเข้า ทำงาน ครบ ตาม อัตราส่วน (ม.33)	55	78.57	338	362	107.1%	-	-	-	-	0.00	-	-	-
1.2	ส่งเงินเข้ากองทุน แทนการรับคนพิการ เข้าทำงาน(ม.34)	3	4.29	7	-	-	-	-	-	7	786,940.00	-	-	786,940.00
1.3	ให้สัมปทาน (ม.35)	-	0.00	-	-	-	-	-	-	-	0.00	-	-	-
1.4	รับคนพิ การเข้าทำงาน และส่งเงินเข้ากองทุนฯ (ม.33,34)	7	10.00	48	27	56.25%	-	-	-	21	2,360,820.00	-	-	2,360,820.00
1.5	รับคนพิการเข้าทำงาน และให้ สัมปทาน (ม. 33,35)		0.00	-	-	-	-	-	-	-	0.00	-	-	-
1.6	ส่งเงินเข้ากองทุนฯ และให้สัมปทานฯ (ม. 34,35)		0.00	-	-	-	-	-	-	-	0.00	-	-	-
1.7	รับคนพิ การเข้า ทำงาน ส่งเงินเข้า กองทุนฯ และให้ สม ป ทาน (ม . 33,34,35)		0.00	-	-	-	-	-	-	-	0.00	-	-	-
รวมลำดับที่ 1.1 – 1.7		65	92.86	393	389	98.98%	-	-	-	28	3,147,760.00		-	-
2	ปฏิบัติตามกฎหมายแต่ ไม่ครบตามอัตราส่วน	5	7.14	13	13	100%	-	-	-	-	151,844.00	-	-	151,844.00
3	ไม่ปฏิบัติตาม กฎหมาย	-	0.00	-	-	-	-	-	-	-	0.00	-	-	0.00
รวมลำดับที่ 1 – 3 ทั้งสิ้น		70	100.00	406	402	99.01%	-	-	-	28	3,299,604.00	-	-	-

ที่มา : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำพูน , 2562

6. นโยบายกระทรวงแรงงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

นโยบายกระทรวงแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

นโยบายสำคัญ

- การเตรียมความพร้อมรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ส่งเสริมการจ้างงานและพัฒนาทักษะอาชีพที่เหมาะสม
- ส่งเสริมการมีงานทำที่มีคุณค่า (Decent Work) ให้คนทุกกลุ่ม ทุกช่วงวัย
- ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพแรงงานไทยให้เดินทางไปทำงานต่างประเทศอย่างถูกต้อง มีศักดิ์ศรี เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในต่างประเทศ
- พัฒนาระบบประกันสังคมและสิทธิประโยชน์ สร้างหลักประกันความมั่นคงและคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้นให้แก่แรงงาน
- ขับเคลื่อน Safety Thailand ใช้มาตรการทางกฎหมาย สร้างเครือข่ายและสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยยั่งยืน
- ขยายการบูรณาการเครือข่าย ส่งเสริม คุ้มครอง และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานอิสระ ให้มีอาชีพมีรายได้มีหลักประกันทางสังคมและมีความปลอดภัยในการทำงาน

นโยบายเร่งด่วน

- 1 การเร่งรัดปฏิรูปกำลังแรงงาน (Workforce Transformation)
- 2 ส่งเสริมการนำเข้าแรงงานต่างด้าวตามข้อตกลงกับประเทศต้นทาง
- 3 ยกระดับรายได้สำหรับแรงงานแรกเข้าทำงานให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้

- เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาการบังคับใช้แรงงาน ปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน และปัญหาการใช้เด็กในรูปแบบที่เลวร้าย
- พัฒนารูปแบบ ตลอดจนสร้างกลไกการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ระหว่างเอกชนและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานเพื่อยกระดับการให้บริการสาธารณะด้านแรงงานให้สะดวก รวดเร็ว และเป็นธรรม
- เพิ่มศักยภาพการทำงานของอาสาสมัครแรงงานและบัณฑิตแรงงาน เพื่อเป็นกลไกสำคัญในระดับภูมิภาคในการขับเคลื่อนบริการสาธารณะด้านแรงงาน
- ยกระดับการให้บริการประชาชนทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สามารถเข้าถึงบริการได้หลากหลายช่องทาง

7.ตัวแบบ (Model) การให้ความช่วยเหลือแรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานคนพิการ

ตัวแบบ (Model) การให้ความช่วยเหลือแรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานคนพิการ จังหวัดลำพูน ประจำปี 2563

โครงการส่งเสริม คุ่มครอง และพัฒนาอาชีพ

การแปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ

หมู่ 4 ต.ประตูป่า อ.เมืองลำพูน จ.ลำพูน

ได้รับความคุ้มครองและมีหลักประกัน

พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว

แปรรูป

มีการบริหารจัดการ

มาตรฐานการผลิตภัณฑ์เป็นที่

พัฒนาทักษะฝีมือด้านอาชีพ

ความปลอดภัยจากการทำงาน

ตัวชี้วัดผล

- ✓ จำนวนแรงงานนอกระบบที่เข้าร่วมโครงการตาม Model ได้รับการส่งเสริม คุ่มครอง และมีความปลอดภัยทางสังคม
- ✓ แรงงานนอกระบบที่เข้าร่วมโครงการตาม Model สามารถสร้างงานสร้างอาชีพ และมีรายได้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

ส่วนที่ 2

แผนปฏิบัติการ (Action Plan)

ในการส่งเสริม ค้ำครอง และพัฒนาแรงงานนอกระบบ
แรงงานสูงอายุ และแรงงานพิการ จังหวัดลำพูน ปี พ.ศ. 2563
ภายใต้แผนปฏิบัติการ
ด้านการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2560 - 2564

แผนปฏิบัติการ (Action Plan) ในการส่งเสริม คุ่มครอง และพัฒนาแรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานพิการ จังหวัดลำพูน ปี พ.ศ. 2563
ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2560 – 2564

ลำดับ ที่	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	มิติด้านการ ส่งเสริม ค้ำครอง และพัฒนา*	เป้าหมาย**			ระยะเวลาดำเนินงาน	งบประมาณ (บาท)	หน่วย รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ประเภท	จำนวน	หน่วยนับ				
ยุทธศาสตร์ที่ 1 : เสริมสร้างหลักประกันทางสังคมและขยายความคุ้มครองให้ทั่วถึง									
1	โครงการออกหน่วยบริการเบ็ดเสร็จ Service Delivery Unit	ค้ำครอง	แรงงานนอกระบบ	7,200	คน	ม.ค.-ธ.ค. 63	123,840	สปส.ลำพูน	
2	โครงการตรวจค้ำครองแรงงานนอกระบบ	ค้ำครอง	แรงงานนอกระบบ	210	คน	1 ต.ค. 62-31 ม.ค. 63	21,000	สสค.ลำพูน	
3	แผนงานให้คำปรึกษาแนะนำแรงงานนอกระบบ	ส่งเสริม	แรงงานนอกระบบ	520	คน	1 ต.ค. 62-31 ม.ค. 63	1,040	สสค.ลำพูน	
4	กิจกรรมรณรงค์เผยแพร่ความรู้แก่แรงงานนอกระบบและผู้เกี่ยวข้อง	ส่งเสริม	แรงงานนอกระบบ	720	คน	1 ต.ค. 62-31 ม.ค. 63	10,800	สสค.ลำพูน	
5	กิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยแก่เครือข่ายแรงงานนอกระบบ	ส่งเสริม	แรงงานนอกระบบ	3	กลุ่ม	1 ต.ค.62-31 ม.ค. 63	6,000	สสค.ลำพูน	
6	ศูนย์เรียนรู้ผู้สูงอายุครบวงจร	ส่งเสริม	ผู้สูงอายุ	2	กลุ่ม	ต.ค.62-ก.ย.63	600,000	สนง.พมจ. ลำพูน	
7	ศูนย์ day care ดูแลผู้สูงอายุระหว่างกลางวัน	ส่งเสริม	ผู้สูงอายุ	2	แห่ง	ต.ค.62-ก.ย.63	400,000	สนง.พมจ. ลำพูน	
8	โครงการสนับสนุนการจัดการศพผู้สูงอายุตามประเพณี	ส่งเสริม	ผู้สูงอายุ	38	คน	ต.ค.62-ก.ย.63	76,000	สนง.พมจ. ลำพูน	
9	โครงการให้บริการสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก	ส่งเสริม	ผู้สูงอายุ	132	คน	ต.ค.62-ก.ย.63	330,000	สนง.พมจ. ลำพูน	
10	ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านจังหวัดลำพูน	ส่งเสริม	แรงงานภาค เกษตรและ แรงงานนอกภาค เกษตร	250	ราย	ต.ค.62-ก.ย.63	525,000	สนง.กษ.ลพ	
11	การให้บริการกู้ยืมเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการสำหรับคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ	ส่งเสริม	คนพิการและ ผู้ดูแลคนพิการ	100	คน		2,500,000	สนง.พมจ. ลำพูน	

ลำดับ ที่	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	มิติด้านการ ส่งเสริม คุ้มครอง และ พัฒนา*	เป้าหมาย**			ระยะเวลา ดำเนินงาน	งบประม ณ (บาท)	หน่วย รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ประเภท	จำนวน	หน่วย นับ				
ยุทธศาสตร์ที่ 2 : เสริมสร้างสมรรถนะแรงงานนอกระบบเพื่อการทำงาน									
1	โครงการฝึกอบรมผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ	พัฒนา	ผู้สูงอายุ	60	คน	ต.ค.62-ก.ย.63	156,000	สนพ.ลำพูน	
2	โครงการฝึกอบรมกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ (แรงงานนอกระบบ)	พัฒนา	แรงงานนอกระบบ	20	คน	ต.ค.62-ก.ย.63	52,000	สนพ.ลำพูน	
3	โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ	พัฒนา	แรงงานนอกระบบ	55	คน	ธ.ค.62	41,250	สสค.ลำพูน	
4	โครงการส่งเสริมสวัสดิการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานสูงอายุ	ส่งเสริม	แรงงานนอกระบบ	70	คน	มี.ค. 62	17,500	สสค.ลำพูน	
5	โครงการส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุเข้าทำงานกับ สนง.ประกัน	ส่งเสริม	ผู้สูงอายุ	2	คน	ม.ค.-ธ.ค. 63	237,200	สปส.ลำพูน	
6	กิจกรรมสร้างคุณค่าภูมิปัญญาผู้สูงอายุ	ส่งเสริม	ผู้สูงอายุ	10	คน	ต.ค.62-ก.ย.63	27,000	สจจ.ลำพูน	
7	กิจกรรมส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุในอุตสาหกรรม การผลิต การบริการและการท่องเที่ยว	ส่งเสริม	ผู้สูงอายุ	1	คน	ต.ค.62-ก.ย.63	1,900	สจจ.ลำพูน	
8	กิจกรรมสร้างโอกาสการมีงานทำผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบรรจุนาน	ส่งเสริม	ผู้สูงอายุ	1	คน	ต.ค.62-ก.ย.63	54,000	สจจ.ลำพูน	
9	กิจกรรมเพื่อเพิ่มอาชีพ เพิ่มรายได้	พัฒนา	แรงงานนอกระบบ	20/1	คน/รุ่น	ต.ค.62-ก.ย.63	32,100	สจจ.ลำพูน	
10	โครงการส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุเข้าทำงานกับ สนง.ประกัน	ส่งเสริม	ผู้สูงอายุ	2	คน	ม.ค.-ธ.ค. 63	237,200	สปส.ลำพูน	

ลำดับ ที่	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	มิติด้านการ ส่งเสริม คุ้มครอง และ พัฒนา*	เป้าหมาย**			ระยะเวลา ดำเนินงาน	งบประมาณ (บาท)	หน่วย รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ประเภท	จำนวน	หน่วย นับ				
ยุทธศาสตร์ที่ 2 : เสริมสร้างสมรรถนะแรงงานนอกระบบเพื่อการทำงาน									
11	สานพลังสามวัยสรรค์สร้าง สังคมสูงวัยลำพูน	ส่งเสริม	ผู้สูงอายุ	14/2	ศพอส./ องค์กร	ต.ค.62-ก.ย.63	600,000	สนง.พมจ. ลำพูน	
12	พัฒนาศักยภาพแกนนำผู้สูงอายุด้านสังคมวัฒนธรรม เศรษฐกิจ	ส่งเสริม	ผู้สูงอายุ	57	ชมรม	ต.ค.62-ก.ย.63	700,000	สนง.พมจ. ลำพูน	
13	โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายผู้สูงอายุ	พัฒนา	ผู้สูงอายุ	2	ครั้ง	ต.ค.62-ก.ย.63	200,000	สนง.พมจ. ลำพูน	
14	สานพลังผู้สูงอายুর่วมพัฒนา	ส่งเสริม	ผู้สูงอายุ	25	คน	ต.ค.62-ก.ย.63	40,000	สนง.พมจ. ลำพูน	
15	กิจกรรมการเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุในชุมชน	ส่งเสริม	ผู้สูงอายุ	7	เครือข่าย	ต.ค.62-ก.ย.63	32,000	สนง.พมจ. ลำพูน	
16	พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมการเรียนรู้ผู้สูงอายุในชุมชน	ส่งเสริม	ผู้สูงอายุ	60	คน	ต.ค.62-ก.ย.63	60,000	สนง.พมจ. ลำพูน	
17	โครงการส่งเสริมศักยภาพและพัฒนาอาชีพคนพิการ(การ สนับสนุนการรวมกลุ่มประกอบอาชีพของคนพิการ)	ส่งเสริม	คนพิการและผู้ดูแล คนพิการ	1	กลุ่ม	ต.ค.62-ก.ย.63	50,000	สนง.พมจ. ลำพูน	
18	โครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจการใช้บริการของ กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	ส่งเสริม	คนพิการและผู้ดูแล คนพิการ	200	คน	ต.ค.62-ก.ย.63	190,000	สนง.พมจ. ลำพูน	

ลำดับ ที่	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	มิติด้านการ ส่งเสริม คุ้มครอง และ พัฒนา*	เป้าหมาย**			ระยะเวลา ดำเนินงาน	งบประมาณ (บาท)	หน่วย รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			ประเภท	จำนวน	หน่วย นับ				
ยุทธศาสตร์ที่ 3 : เพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ									
1	โครงการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานพิการ	พัฒนา	แรงงานนอกระบบ/ ผู้สูงอายุ/ผู้พิการ	1	แผน	ต.ค.62-ก.ย.63	18,000	สรจ.ลำพูน	
2	กิจกรรมสำรวจข้อมูลความต้องการของผู้สูงอายุในการ ประกอบอาชีพ	พัฒนา	ผู้สูงอายุ	123	คน	ต.ค 62-มี.ค 63	8,200	สจจ.ลำพูน	
3	เทคโนโลยีรองรับสังคมสูงวัย	พัฒนา	ผู้สูงอายุ	57	ตำบล	ต.ค.62-ก.ย.63	3,200,000	พมจ.ลำพูน	
4	มหกรรมสุขภาพ	ส่งเสริม	ผู้สูงอายุ	57	ตำบล	ต.ค.62-ก.ย.63	1,000,000	พมจ.ลำพูน	
5	ขับเคลื่อนโรงเรียนผู้สูงอายุ	ส่งเสริม	ผู้สูงอายุ	57	ตำบล	ต.ค.62-ก.ย.63	855,000	พมจ.ลำพูน	
6	โครงการขับเคลื่อนกลไกเครือข่ายรองรับสังคมผู้สูงอายุ ระดับจังหวัดสู่อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน	ส่งเสริม	ผู้สูงอายุ	25	คน	ต.ค.62-ก.ย.63	100,000	สนง.พมจ. ลำพูน	
7	ฐานข้อมูลผู้สูงอายุทุกกลุ่มอาชีพ	พัฒนา	ผู้สูงอายุ	90,910	คน	ต.ค.62-ก.ย.63	50,000	สนง.พมจ. ลำพูน	
8	เสริมพลังภูมิปัญญาผู้สูงอายุพัฒนาสู่ผลิตภัณฑ์เสริมพลัง ชุมชนผู้สูงอายุ	ส่งเสริม	ผู้สูงอายุ	15	คน	ต.ค.62-ก.ย.63	15,000	สนง.พมจ. ลำพูน	
9	กิจกรรมการเสริมสร้างศักยภาพศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ(ศพอส.)	ส่งเสริม	ผู้สูงอายุ	10	แห่ง	ต.ค.62-ก.ย.63	16,000	สนง.พมจ. ลำพูน	
10	โครงการปรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก ของผู้สูงอายุให้เหมาะสมและปลอดภัย	ส่งเสริม	ผู้สูงอายุ	30	หลัง	ต.ค.62-ก.ย.63	685,000	สนง.พมจ. ลำพูน	
11	โครงการสนับสนุนการจัดบริการผู้ช่วยคนพิการจังหวัด ลำพูนประจำปี 2563	ส่งเสริม	ผู้ช่วยคนพิการ	21	คน	ต.ค.62-ก.ย.63	2,907,370	สนง.พมจ. ลำพูน	

แผนปฏิบัติการ (Action Plan)

ในการส่งเสริม ค้ำครอง และพัฒนาแรงงานนอกระบบ
แรงงานสูงอายุ และแรงงานพิการ จังหวัดลำพูน ปี พ.ศ.2563
ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบ
พ.ศ.2560 – 2564

จัดทำโดย

กลุ่มข้อมูลและสารสนเทศ

สำนักงานแรงงานจังหวัดลำพูน

โทรศัพท์ 053-525615-6

โทรสาร 053-525615

www.lamphun.mol.go.th